

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικά 60,
ἐξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνη 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῶ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 12 Μαρτίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 15

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

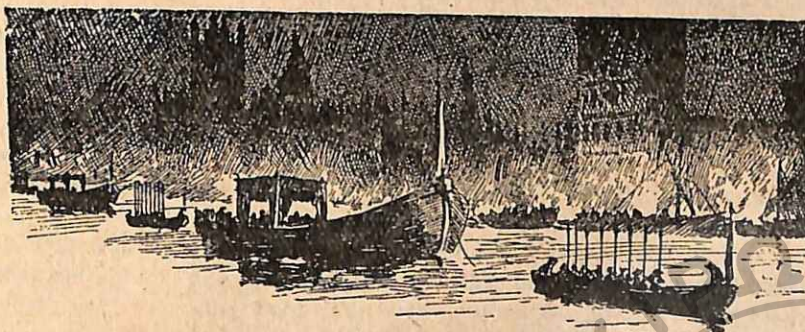
Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶχαν τὴν ἰδέα πὼς ἡ ἀτελεύτητη ἀνθρωποθάλασσα ποὺ διάβαινε μέρα καὶ νύχτα ἀπὸ τὴν γέφυρα, ἦταν τὸ πιὸ ἀξιοπερίεργο θέαμα τοῦ κόσμου, καὶ πὼς τὸ θέαμα αὐτὸ ἦταν σὺν ἀνὰ πούμπε ἰδιοκτησίᾳ τους. Καὶ σ' αὐτὸ δὲν εἶχαν πολὺ ἄδικο, γιατί ἀπὸ τὰ παράθυρά τους μποροῦσαν νὰ παρακολουθῇσαν κάθε μεγάλη τελετὴ, κι' ὅποτε τύχαινε νὰ γυρίσῃ κανένας τροπαιοῦχος βασιλιάς ἀπὸ τὸν πόλεμον ἢ νὰ περάσῃ καμμιά πομπὴ κάτω ἀπ' τὰ σπίτια τους, νοίκιαζαν τὰ μπαλκόνια τους καὶ τὰ παράθυρά τους καὶ κέρδιζαν τοῦ κόσμου τὰ λεπτά. Δὲν ὑπῆρχε βλέπετε, καλύτερη μεριά ἀπ' ἐποὺ νὰ μπορέσῃ νὰ ἴδῃ κανεὶς μιὰ πομπὴ σ' ὅλη τὴν ἑκτασίᾳ της.

Οἱ κάτοικοι τῆς γέφυρας ἐθρίσκαν τὴ ζωὴ σὲς ἄλλες γειτονιὰς τῆς πόλεως ἀνυπόφορα πληκτικὴ καὶ μονότονη, καὶ δὲν μποροῦσαν οὔτε μιὰ μέρα νὰ ζήσουν μακριὰ ἀπ' αὐτήν. Τὴν ἐποχὴ μάλιστα ἐκείνη, ἡ γέφυρα χρησίμευε κιόλας γιὰ νὰ θυμίζῃ στοὺς Λονδρέζους τὰ πολιτικά τους καθήκοντα καὶ νὰ τοὺς δείχνῃ τὴν τιμωρίαν ποὺ περιμένει κάθε προδότη. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος κι' ἀπὸ τ' ἄλλο, ἐπάνω σὲ ψηλὰ σιδερένια κοντάρια, ἦταν καρφωμένα τὰ κεφάλια πολλῶν διασημῶν προσώπων, ποὺ εἶχαν ἀποκεφαλίσθῃ ἀπὸ τὸν Ἑρρίκο τὸν Η' ὡς ἐνοχοὶ ἐσχάτης προδοσίας.

Ὁ Χένδον κατοικοῦσε σ' ἓνα μι-

κρὸ ξενοδοχεῖο στὴ γέφυρα. Ὅταν ὅμως, κρατώντας πάντα τὸ βασιλόπουλο ἀπ' τὸ χέρι, ἔφθασε μπροστὰ στὴν πόρτα του, ἀντίκρουσε ἓναν κουρελῆ με πρόσωπο καὶ παρουσιαστικὸ μεθύσου, ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος τους.

— Ἡρθες ἐπιτέλους! φώναξε με ἄγρια φωνή. Τώρα δὲν μπορείς νὰ μοῦ τὸ σκάσης πάλι, ἐννοια σου! Θὰ σοῦ σπάσω τὰ πλευρά, βρωμόπαι-

«Ἡ βασιλικὴ βάρκα γλυστροῦσε πάνω στὰ νερά τοῦ Τάμεση...»
(Σελ. 151, στ. α'.)

δο, γιὰ νὰ ξέρῃς ἄλλη φορὰ ν' ἀκούς καλύτερα καὶ νὰ μὴ με κάνῃς νὰ σὲ φάχνω.

Καὶ με τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Τζὼν Κάντυ ἄπλωσε τὸ χέρι του ν' ἀρπάξῃ τὸ βασιλόπουλο.

Ὁ Μίλς Χένδον ὅμως δὲν τὸν ἄφησε. Μπῆκε στὴ μέση καὶ εἶπε :

— Κάτω τὰ χέρια, φίλε μου! Κάνεις τὸν ἄγριο χωρὶς λόγο. Τί σὲ νοιάζει ἐσένα γι' αὐτὸ τὸ παιδί;

— Ἄν εἶναι ἡ δουλειά σου ν' ἀνακατεύσεις στὰ νταραβέρια τῶν ἄλλων, τότε μάθε το πὼς ἡ μούρη του εἶναι γιός μου.

— Αὐτὸ εἶναι φέμμα! φώναξε ὁ

μικρὸς μας βασιλιάς μ' ἀγανάκτηση.

— Μπράβο, μικρέ, καλὰ τὰ λές, εἶπε ὁ Χένδον. Αὐτὸ ποῦ εἶπες τὸ πιστεύω, εἴτε ἔχεις τὰ μυαλά σου εἴτε ὄχι. Μὰ καὶ πατέρας σου ἀκόμη ἂν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀγριάνθρωπος, δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ πέσης στὰ χέρια του γιὰ νὰ σὲ βρίζῃ καὶ νὰ σὲ δέρνει ὅπως σὲ φοβέρισε, ἂν ἐσὺ θέλῃς νὰ μείνῃς μαζί μου.

— Χίλιες φορές καλύτερα! φώναξε τὸ βασιλόπουλο. Ὅχι, δὲν εἶμαι γιός του. Τὸν συχαίνομαι καὶ τὸν μισῶ καὶ προτιμῶ καλύτερα νὰ πεθάνω παρὰ νὰ πάω μαζί του.

— Τότε τὸ πράγμα εἶναι τελειωμένο κι' ἄλλη συζήτη-
ση δὲν χρειάζεται.

— Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδου-
με, φώναξε ὁ Τζὼν Κάντυ καὶ δοκίμασε νὰ σπρώξῃ τὸν Χένδον καὶ νὰ πιάσῃ τὸν μικρό.

— Μὴν τολμήσης οὔ-
τε με τὸ δάχτυλό σου νὰ τὸν ἀγγίξεις. φοβέ-
ρισε ὁ Χένδον, γιατί θὰ σὲ σουδλίσω σὺν κοττό-
πουλο!

Καὶ λέγοντας αὐτὰ, ἔπιασε με τὸ χέρι του τὸ σπαθί του, ἑτοιμὸς νὰ τὸ τραβήξῃ. Ὁ Κάντυ τραβήχτηκε λίγο παραπίσω.

— Αὐτὸ τὸ παιδί τὸ ἀνέλαβα ὑπὸ τὴν προστασία μου, ἐξακαλούθησε ὁ Χένδον, καὶ τὸ ἐγλύτωσα ἀπὸ τὰ χέρια εἰκοσιπέντε παλιανθρώπων σὺν καὶ σένα, ποὺ ἤθελαν νὰ τὸ κακομεταχειριστοῦν καὶ μπορεῖ κιόλας νὰ τὸ σκότωναν. Ἐχεις λοιπὸν τὴν ἰδέαν τι θὰ τὸν παραδώσω στὰ δικά σου χέρια, γιὰ νὰ πάθῃ χειρότερα; Γιατί εἴτε εἶσαι ὁ πατέρας του, εἴτε ὄχι—κι' αὐτό, στὸ λέω καθαρά, ἐγὼ νομίζω πὼς εἶναι φέμμα—τὸ παιδί αὐτὸ δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ τὸ πάρῃς. Γιατί γι' αὐτὸ εἶναι καλύτερος ὁ θά-

νατος παρά μια βασανισμένη ζωή μαζί σου. Και τώρα τράβα το δρόμο σου και γρήγορα μάλιστα. Οί πολ- λές κουβέντες δεν μ' άρέσουν και κοντεύω να χάσω την υπομονή μου.

Βρίζοντας και βλαστημώντας, ο Τζών Κάντυ απομακρύνθηκε, και σε λίγο χάθηκε μέσα στο πλήθος. Ο Χένδον με τόν προστατευόμενό του ανέβηκε τις τρεις σκάλες που οδηγούσαν στη σοφίτα του, αφού πρώ- τα παρήγγειλε να τους φέρουν κάτι επάνω για να φάνε. Η κάμαρα ήταν μικρή και φτωχική μ' ένα απλό κρε- βάτι και μερικά άλλα παλιοέπιπλα. Στο τραπέζι επάνω ήταν βαλμένο ένα αλειματοκέρι που φώτιζε άμυδρά το δωμάτιο. Ο μικρός βασιλιάς σύρθηκε με κόπο ως το κρεβάτι κι έπεσε έτσι όπως ήταν επάνω στο στρώμα, απο- καμωμένος απ' τήν κούραση κι από την πείνα. Ολόκληρη την προηγού- μενη μέρα και σχεδόν ολόκληρη τη νύχτα τριγύριζε στους δρόμους. Τώρα ήταν τρεις το πρωί και το παιδί δεν είχε βάλει τίποτε στο στόμα του από την ώρα που είχε φύγει απ' το πα- λάτι. Μόλις πρόφθασε να μουρμου- ρίση μισοκοιμισμένος: «Σε παρακα- λώ, ξυπνήσε με όταν έτοιμασθώ το φαγητό», — και εϋθὺς βυθίστηκε σε βαθύ ύπνο.

Ο Χένδον έκλεισε το μάτι χαμο- γελώντας:

— Μά την πίστη μου τοῦτο το ζη- τιανάκι έκανε κατοχή στο κρεβάτι μου σαν να ήταν δικό του. Δεν εί- χε καν την ευγένεια να μου πη: «Με την άδειά σας» ή «Αν επιτρέπεται» ή τίποτε άλλο, ξέρω γώ; Στις παλα- δοκουβέντες του έλεγε πως είναι ο πρίγκιπας της Ουαλλίας και μά την αλήθεια παίζει το ρόλο του στην έν- τέλεια. Το καϊμένο το μικρό! Το πολύ ξύλο και ή κακομεταχείριση το έκαναν να χάσει το μυαλό του. Δεν πρέπει να τ' αφήσω έτσι απροστά- τευτο. Το έσωσα και τ'όχω στην καρ- διά μου σ'α να το γνωρίζω από χρό- νια. Τί κουράγιο που έδειχνε το καϊ- μένο μπροστά στον παλιόκοσμο που το έβριζε! Παλληκάρι σωστό. Και τί μορφο κι' ευγενικό πρόσωπο που έχει, τώρα που ο ύπνος έδωξε τις έν- νοιες και τις λύπες από πάνω του. Θα προσπαθήσω να το γιατρέψω απ' την άρρώστειά του. Ναί, ναί, θα το προστατέψω και θα το φροντίζω όπως ένας μεγαλύτερος αδελφός τον μι- κρότερο, και όποιος το άγγιξη ή τοῦ πειράξει και μια τρίχα της κεφαλής του άκόμην, αυτός δ'είναι άκόμην να πάω στην κρεμάλα, όποιος τολμή- ση να κάνη κακό σε τοῦτο το παιδί,

δεν θα βγῇ ζωντανός από τα χέρια μου!

Έσκυψε πάνω από το παιδί, το πα- ρατήρησε με βαθειά συμπάθεια και καλοσύνη, χάιδεψε το δροσερό παι- διάστικο μάγουλο με το μακρύ ήλιο- καμμένο χέρι του, τοῦ παραμέρισε τὰ σγουρά ξανθόμαλλα από το μέτωπο. Το παιδί τινάχτηκε μέσα στον ύπνο του και μια έλαφριά ανατριχίλα πέ- ραξε το κορμί του. Ο Χένδον χτύ- πησε το μέτωπό του με το χέρι του.

— Για ιδες τί άμυαλος που είμαι! Να το αφήσω το παιδί ξέσκεπο έτσι πάνω στο κρεβάτι, να πάρη κανένα κρουλόγημα! Ναί, μά τί να κάνω τώ- ρα; Άν το σηκώσω για να το βάλω κάτω απ' τις κουβέρτες, θα το ξυπνή- σω, κι' αυτό δεν πρέπει να γίνῃ με κανέναν τρόπο.

Κοίταξε ένα γύρω μήπως ιδῇ καμ- μιά άλλη κουβέρτα. Μά τέτοιο πράγ- μα δεν υπήρχε πουθενά, κι' έτσι στο τέλος έβγαλε το σακκάκι του, σκέ- πασε το παιδί και είπε γελώντας:

— Έγώ είμαι κι' άλλοιώς είμαι συ- νειθισμένος στο κρύο και στα λίγα ρούχα. Δεν θα πάθω τίποτε, αν κρυώ- σω και λιγάκι, θα περπατήσω για να ζεσταθώ.

Κι' άρχισε να πηγαίνει πέρα-δῶθε μες στην κάμαρα κι' εξακολούθησε το μονόλογο του:

— Το θολωμένο του μυαλό τον κάνει να φαντάζεται πως είναι ο πρίγκιπας της Ουαλλίας. Έχω λοι- πόν τώρα την τιμή να κάνω παρέα με πρίγκιπες. Μονάχα που ο άληθι- νός έγινε τώρα βασιλιάς, ενώ τοῦτος έδῶ, μέσα στη μούρλια του, θα μείνῃ πάντα διάδοχος και δεν θα σκεφθῇ πως πρέπει τώρα να κρεμάσῃ τον πρίγκιπα στο καρφί και να πάρῃ τον τίτλο τοῦ βασιλιά. Άν ο πατέρας μου ζεῖ άκόμην, τώρα και τόσα χρό- νια που έχω να μάθω νέα του, θα το δεχθῇ πρόθυμα το καϊμένο το παι- δάκι και θα τοῦ δώσῃ άσυλο για χά- ρη μου. Κι' ο αδελφός μου ο Άρ- θούρος θα φανῇ καλός μαζί του. Μ' αν ο μικρότερός μου αδελφός ο Οὔ- γος, ο κατεργάρης και ψεύτης και δόλιος, δοκιμάσει να τοῦ πῇ έστω κι' έναν κακό λόγο, θα τοῦ ανοίξω τὸ κεφάλι του στα δυό. Ναί, το καλύ- τερο που έχουμε να κάνουμε, είναι να ξεκινήσουμε για το Χένδον Χώλλ κι' άμέσως μάλιστα.

Ένας υπηρέτης παρουσιάστηκε φέρνοντας ένα δίσκο φαγητό. Τοπο- θέτησε τις άχνιστές πιατέλες και τὰ πιάτα επάνω στο τραπέζι, έβαλε τις καρέκλες στη θέση τους και βγῆκε από την κάμαρα. Τέτοιοι φτωχικοί

πελάτες σαν τον Μίλς Χένδον και τὸν προστατευόμενό του μπορούσαν να σερβιρισθῶν μόνοι τους και δεν είχαν ανάγκη από ιδιαίτερο σερβιτό- ρο. Φεύγοντας έκλεισε την πόρτα με κρότο, και ο θόρυβος αυτός ξύπνησε το παιδί που ανακάθισε στο κρεβάτι και κοίταξε γύρω του σαν άνθρωπος που κοιμήθηκε καλὰ και είναι ευχα- ριστημένος. Έστερα όμως το πρό- σωπό του άλλαξε έκφραση και είπε αναστενάζοντας λυπητερά:

— Άχ, πάλι όνειρο ήταν! Άχ τί δυστυχισμένος που είμαι!

Τὰ μάτια του έπεσαν στο σακκάκι τοῦ Χένδον. Κατάλαβε τί θυσία είχε κάνει ο προστάτης του για χάρη του και τὸν κοίταξε μ' ευγνωμοσύνη.

— Είσαι καλός, πολύ καλός μαζί μου, είπε. Πάρτο, πίσω και φέρεσέ το. Δεν το χρειάζομαι πιά!

Έστερα κατέβηκε απ' το κρεβάτι, διευθύνθηκε στον νιπτήρα που βρι- σκόταν στη γωνιά και στάθηκε εκεί άκίνητος.

— Έλα τώρα, κάθισε να φάμε. Το φαί είναι ζεστό και καλομαγειρεμένο και άμα φᾶς κιόλας ύστερα από τὸν ύπνάκο που πήρες, θα σου περάσῃ ὅλη ή κούραση κι' ή κακοδιαθεσία.

Ο πρίγκιπας δεν άπάντησε. Κοί- ταξε τὸν πολεμιστή με άπορία, και με κάποια άνυπομονησία. Ο Χένδον ρώτησε έκπληκτος:

— Λοιπόν; Τί τρέχει;

— Καλέ μου κύριε, θα ήθελα να πλυθῶ.

— Αυτό είναι ὄλο; Δεν έχεις ἀ- νάγκη να ζητᾶς την άδεια από τὸν Μίλς Χένδον όταν θέλεις κάτι. Κάνε σαν να ήσουν στο σπίτι σου. Όλα τὰ πράγματα έδῶ είναι στη διά- θεσή σου.

(Άκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΑ ΠΟΤΑΜΑΚΙΑ

Δύο ποταμάκια ξεκινούσανε απ' την ίδια πηγή και ήταν έξ' ίσου κα- θαρά και διάφανα.

Τὸ πρώτο έρρεε στην άμμο και στα χαλίκια, κι' έτσι διατηρούσε τη διαύ- γειά του σε ὅλη την έκταση τοῦ ροῦ του. Έστόλιζε τὰ λειβάδια που πότιζε.

Τὸ δεύτερο διάσχιζε βορβορώδη ἑλη και τὰ νερά του γινόνταν τόσο βρώμερά, που δεν τολμούσε να τὰ πλυσιάσῃ κανένας.

Έτσι κι' έμεῖς γινόμαστε καλοί ή κακοί αναλόγως της συναναστροφῆς μας.

(Μετάφραση)

ΑΗΜ. ΚΟΚ.

Η ΠΡΩΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Κι' έκανε μιάν άστεία υπόκληση, τεντώνοντας ως άπάνω τις άκρες της ρόζ ποδίτσας, σαν άνοιγμένα φτερά πεταλούδας. Τὰ κοριτσάκια ένθου- σιάστηκαν «κι' άλλο, κι' άλλο!...» ή κ. Περσεφόνη με κόπο βαστούσε τὰ γέλια. «Μπράβο, Μαρία, κάθισε τώρα». Τέλειωσε κι' ή άπαγγελία, κι' άρχισε το γράψιμο. Γρήγορα ή πλάκα γέμισε με κάτι στραβάς «γώ- τες» πουταν έτοιμες να λιποθυμί- σουν. Έτσι είπε ή κ. Περσεφόνη. Έπρεπε να τις σήσῃ. Μά τότε εί- δε πως ο μπαμπάς ξεχασε να της πάρῃ σφουγγάρι. Και τώρα...

Μά ένα θριαμβευτικό κουδούνισμα την έβγαλε από τη δύσκολη θέση. Το διάλειμμα! Να κάτι πολύ ευχά- ριστο... διαπιστώνει πολύ γρήγορα.

Έπιασε κιόλας δυο φιλεναδίτσες, κι' άρχισε να τις λέει το βάσανό της. Τί να κάνῃ που δεν έχει σφουγ- γάρι; Για να παρηγορηθῇ, βγάζει το τόπι να παίξουν και τότε ή Λιλίκα, ή μιά απ' τις καινούργιες της φίλες, της δίνει μια έξοχη ιδέα, μά έξοχη!

— Τί περίεργο τόπι έχεις, Μαρία.

— Βλέπετε, είναι από το Παρίσι, μου το έφερε ο θεός Άλέκος. Πλε- χτό, και μέσα έχει σφουγγάρι. Νά, δες;...

— Σφουγγάρι; Μά τότε;...

— Ω, ω, μυρουδιές! Καλώς το παιδί, καλώς το! Και δός του πάλι γλυκόλογα και φιλιά, τὰ ίδια τὰ πρωινά.

— Έ, τί έμαθες σήμερα στο σχολείο, Μαίρη μου; ρωτά ή μαμμά. Κι' ή Μαίρη, ένθουσιασμένη, δεί- χνει τις περίφημες γιώτες.

— Α. μαμμά, έμαθα και κάτι στο σχολείο. Να κάνω οικονομία... Είναι σπουδαίο πράγμα ή οικονομία, μαμμά. Νά, δεν είχα σφουγγάρι και σκεφθήκαμε με τη Λιλίκα να σκί- σουμε το τόπι... Έχει σφουγγάρι μέσα, το ξέρεις; Τὸ σκίσαμε λοι- πόν το τόπι, βγάλαμε το σφουγγα- ράκι και τώρα δεν έχει ανάγκη ο μπαμπάς να μου παίρνῃ άλλο, να ξεδεύῃ τὰ λεπτά του... Καϊμένη μαμμά, πόσα πράγματα μαθαίνει κανείς στο σχολείο, έ;...

Και ή Μαίρη, ένθουσιασμένη απ' το συμπέρασμά της, σηκώνει περήφανα τὸ κεφάλι, κοιτώντας με λιγωμένα μάτια το ταβάνι.

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΕΛΟΥ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

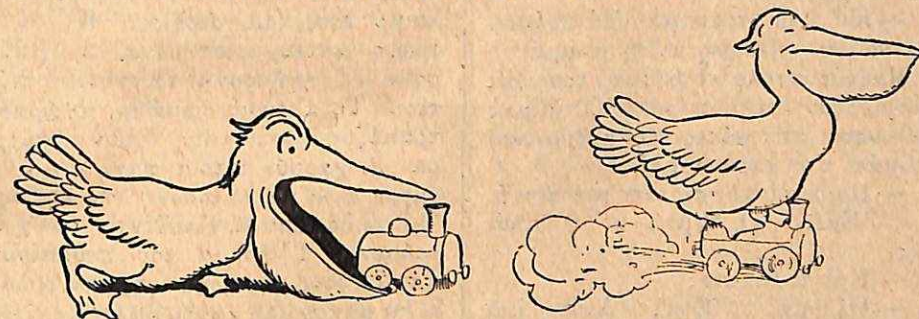
[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.

Συμφώνησαν λοιπόν να χαλῶν τὰ παιχνίδια τους ὅλα. Άλλά ποιὸς έπρεπε να κάμῃ την άρχή;

— Έγώ! είπε ο Χοντρομούταρος. Άφήστε μένα και να ιδῇτε τί θα κάμω. Ο παρτσινέβελος θα μείνῃ μ' άνοιχτό το στόμα. Και φούρκα; φούρκα;... Θα ιδῇτε!

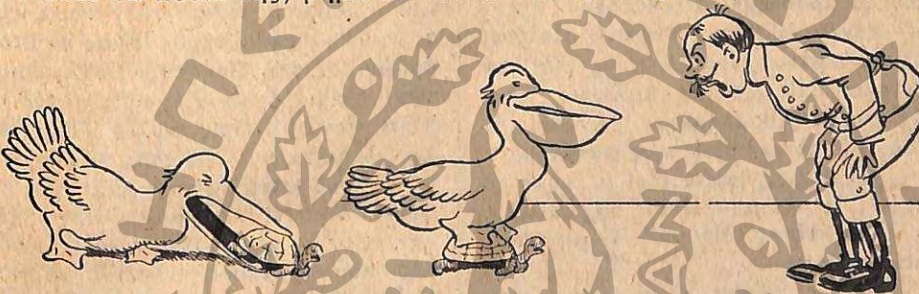
Έν' από τὰ παιχνίδια τοῦ Χοντρομούταρου, που πολύ διασκέδαζε το κοινό, ήταν κι' αυτό: Ο πελεκάνος σουλατσάριζε καμαρωτά στο στίβο. Άξαφνα σκόνταβε σε μιά πέτρα και, με μιά έκφραστική παντομίμα, έδειχνε πως χτύπησε το πόδι του και δεν μπορούσε πιά να περπατήσῃ. Κατόπι άνοιγε τη στοματάρα του κι' άφινε να πέσῃ από μέσα μια μικρή λοκομοτίβα, δηλαδή άτμομηχανή σιδηροδρόμου. Άμέσως ανέβαινε πάνω

της κι' ή άτμομηχανή, που ήταν κουρδισμένη, έφευγε γρήγορα μαζί του, ενώ ο κόσμος γελοῦσε και χειροκροτούσε με την καρδιά του.

Λοιπόν, εκείνη την ήμέρα, ο Χοντρομούταρος βγῆκε με την ὥρα να κάμῃ το παιχνίδι του ὅπως πάντα. Άρχισε να σουλατσάρε. Δυό-τρεις φορές έκαμε καμαρωτός το γύρο τοῦ στίβου. Να κι' ή πέτρα μπροστά του. Σκοντάβει, κάνει πως χτύπησε στο πόδι και δεν μπορεί πιά να περ- πατήσῃ. Ως έδῶ πήγαν ὅλα καλά...

Άλλ' άμα άνοιξε το στόμα, αντί να βγῇ από μέσα ή λοκομοτίβα που περίμενε ο κόσμος, βγῆκε... μιά χελώνα ζωντανή! Ο Χοντρομούταρος ανέβηκε άμέσως στη ράχη της. Μά πού να φύγῃ ή χελώνα! Όσο κι' αν κουνούσε τὰ πόδια της, βῆμα δεν έκανε απ' τη θέση της, καθώς είχε μά-

λιστα και το βάρος τοῦ πελεκάνου. Πάει το παιχνίδι. Κι' ο κόσμος άρ- χισε να σφυρίζῃ, αν και μερικοί γελοῦσαν, λέγοντας πως ο Χοντρομούτα- ρος ήθελε να σατυρήσῃ τοῦς σιδηροδρόμους τοῦ τόπου που πήγαιναν... σὰ χελώνες.

Έξω-φρενῶν ο κύριος Χάρου Κόμπλεν, ο παρτσινέβελος!

— Τ'είν' αυτό; άρχισε να φωνάζῃ τρέμοντας τοῦ Χοντρομούταρου. Χε- λώνα; Ποῦ τη βρήκες; Τί έγινε ή λοκομοτίβα σου; Άσε και θά σου δείξω ἐγώ! Ζῶο τετράποδο! Χοντροκέφαλε! Θάλασσα μου τᾶκανες, θά- λασσα!

Ο κόσμος γέλασε κάπως, όταν άκουσε το «θηριοδαμαστή» να λήν τετράποδο τὸν πελεκάνο ενώ ήταν δίποδο, και χοντροκέφαλο, ενώ ήταν μόνο χοντρομούτης. Άλλά το παιχνίδι χάλασε, πάει. Κι' αυτό, γιατί ο πελεκάνος είχε τὸν ξευπνάδα νάντικαταστήσῃ στο στόμα του τη λοκομο- τίβα με μιά χελώνα, που την είχε βρεῖ στο σταῦλο.

(Άκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΥΟ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Μέσα στους έρημους δρόμους πλα-
νούνται τὰ δυὸ μαυροντυμένα παι-
δάκια, ἴδια πουλιὰ πούχουνε χάσει
τὴ φωλιά τους. Κι' εἶναι κρύο πολὺ
καὶ φυσάει βοριάς τσουχτερός. Μπρὸς
στὸ μεγάλο σπῆτι σταματοῦν.

— Νά, Νικάκη! Ὁ αὐτὸς αὐ-
τὴν τὴν πόρτα καὶ θὰ πῆς: «Δόστε
μου μιὰ δεκαρούλα, χριστιανοί».

— Ἐσὺ ποὺ θὰ πῆς;

— Ἐδῶ στὴ γωνιά θὰ σὲ περιμέ-
νω. Πήγαινε.

— Δὲν πάω. Ντλέπομαι.

Δακρύζει ὁ μεγάλος. Τί μεγάλος;
Πέντε χρονῶν...

— Κι' ἐγὼ ντρέπομαι. Μὰ πρέπει,
γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ κι' ἡ μαμμὰ.

Μαζεύουν ὅλο τὸ θάρρος τους καὶ
προχωροῦν στὴν πόρτα. Ὁ Μίμης
ὀρθώνεται στὶς μύτες τῶν ποδιῶν καὶ
κτυπάει στὸ βαρὺ πόμολο.

— Ποιὸς εἶναι; ρωτᾷ μιὰ φωνή.

— Ἐμεῖς. Ὁ Μίμης κι' ὁ Νικά-
κης.

— Καὶ τί θέλετε;

— Θέλομε... Ὁχι! «Δόστε μιὰ
ἐλεημοσύνη, χριστιανοί». Ὁ μπαμπάς
μας πέθανε.

Ἡ πόρτα ἀνοίγει. Μιὰ ὑπηρετρία
μὲ συμπαθητικὸ πρόσωπο τὰ παίρνει
καὶ τὰ πηγαίνει στὴν τραπεζαρία.

— Κυρία, αὐτὰ τὰ παιδάκια ζη-
τᾶν ἐλεημοσύνη. Μὰ δὲ φαίνονται
ζητιανάκια. Τί νὰ τοὺς δώσω;

Ἡ κυρία ἀφίνει τὸ βιβλίο καὶ κοι-
τάζει τὰ μικρά. Εἶναι τόσο ὁμορφα
μὲ τὰ καλοπλυμένα μουτράκια τους
ποὺ τὸ κρύο ἔχει κοκκινίσει. Τὰ κα-
λεῖ κοντὰ τῆς στὸν καναπέ. Παίρνει
τὰ παγωμένα χεράκια τους καὶ τὰ
σφίγγει στὶς ζεστὲς παλάμες τῆς.
Κι' αὐτὰ, ξεθαρρεμένα, τὴν κοιτά-
ζουν μὲ τὰ γαλάζια τους ματάκια.

— Γιατί βγήκατε ἔξω μ' αὐτὸ τὸ
κρύο; Πέστε μου, Ποιὸς σᾶς ἔστειλε;

— Κανένας. Μὰ νά! Ὁ μπαμπάς
μας πέθανε...

— Τὸν πῆραν οἱ παπάδες, συμ-
πληρώνει ὁ μικρός.

— Δὲν ἔρχεται πιά στὸ σπῆτι καὶ
δὲν φέρνει ψωμί. Ἡ μαμμὰ ὅλο ἔ-
κλαιγε καὶ τώρα εἶναι ἄρρωστη. Κι'
εἶπαμε πὼς θὰ πεθάνει, γιατί κι' ὁ
μπαμπάς ἦταν στὸ κρεβάτι καὶ πέθανε.

— Καὶ δὲν ἔρχεται κανένας νὰ
σᾶς βοηθήσῃ;

— Ὁχι! Τώρα εἵμαστε φτωχοί.

— Πρῶτα δὲν εἵμαστε, λέγει ὁ μι-
κρός ὑψώνοντας τὸ κεφάλι του.

— Εἶπα στὸ Νικάκη, ἔξακολουθεῖ
ὁ μεγάλος, νὰ βγοῦμε νὰ ζητιανέ-
ψουμε. Ἄν μᾶς δώσουν ψωμί, θὰ τὸ
φᾶμε...

— Πεινᾶμε, διακόπει ὁ μικρός.

— Ἄν μᾶς δώσουν δεκάρες θ' ἀ-
γοράσουμε γάλα γιὰ τὴ μαμμὰ καὶ
μιὰ λαμπάδα.

— Ὁ αὐτὸς ἀνάψουμε στὴν Πανα-
γίτσα νὰ γιατρέψῃ τὴ μαμμὰ καὶ νὰ
δουλέψῃ. Ὁ αὐτὸς ῥάβδη φορεματάκια
στ' ἄλλα παιδιὰ καὶ στὶς κυρίες. Καὶ
θὰ τῆς δίνουν λεπτὰ.

— Ὁ αὐτὸς γίνουμε πάλι πλούσιοι!

Ἡ κυρία κτυπάει τὸ κουδούνι κι' ἔρ-
χεται ἡ ὑπηρετρία.

— Σοφία, φέρε στὰ παιδιὰ νὰ φᾶ-
νε ὅ,τι φαγητὸ περισσεύει.

Τὸ τραπέζι ἐτοιμάσθηκε. Ἡ καλὴ
κυρία καθίζει τὰ παιδιὰ στὶς καρέ-
κλες, δένει τὶς πετσέτες γύρω στὸ
λαϊμὸ τους, τὰ σερβίρει. Κι' αὐτὰ
τῶνε κατευχαριστημένα. Δὲ μπο-
ροῦν νὰ ἐξηγήσουν τί τὰ γοητεύει πύ-
τερο: Τὸ πλούσιο δωμάτιο, τὸ ὠραῖο
τραπέζι—πόσον καιρὸ ἔχουν τ' ἄμοι-
ρα νὰ χαροῦν τέτοια φαγητὰ—ἡ ἡ
ὁμορφιά κι' ἡ καλοσύνη τῆς κυρίας.
Τῶνε ξένοιαστα. Κουβεντιάσαν χα-
ρούμενα. Τ' ὄραμα τοῦ πεθαμένου
πατέρα τους, τῆς ἄρρωστης μαννούλας
εἶναι μακριὰ. Οἱ καρδούλες τους εἶναι
γεμάτες χαρὰ κι' ἐμπιστοσύνη.

Κι' ἡ κυρία τὰ κοιτάζει κατ' οὐρανὸν
κινημένη. Καινούργιο φῶς γεννιέται
στὴν ψυχὴ τῆς. Εἶναι πολὺ πλούσια
καὶ πολὺ μονάχη. Ὁ ἄνδρας τῆς,
πλούσιος ἐφοπλιστής, τῆς κουβαλάει
ἀπὸ κάθε ταξίδι δῶρα πολλά. Μὰ δὲν
τὴν κάνουν νὰ γελάσῃ. Ἐνα δῶρο μο-
νάχα λαχταρᾷ, ἕνα ζητάει ἀπὸ τὸ
Θεό: Πολλὰ παιδιὰ. Μὰ ἡ πα-
ράκλησή τῆς μὲν ἀνεκπλήρωτη
καὶ ἡ ζωὴ τῆς ἄχαρη. Μὰ τώρα, κά-
τι νοιώθει μέσα τῆς. Ἐνας σκοπὸς
ὀρθώνεται στὴ ζωὴ τῆς. Στὸν κόσμο
τόσα παιδιὰ ὀρφανὰ, χωρὶς πατέρα!
Τόσα πουλιὰ χωρὶς φωλιά. Ἐχει ὅ-
λα τὰ μέσα γιὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ τὰ
χάδια ποὺ στερήθηκαν μαζὶ μὲ τὸ
ψωμί. Μπορεῖ νὰ χαρίσῃ λίγο γέ-
λιο, πολλὴ χαρὰ στὶς μικρὲς ζωού-
λες, ποὺ τὸ μαῦρο πουλὶ ἐπλήγωσε
παίρνοντά τους τὸν προστάτη. Μπορεῖ
νὰ γεμίσῃ τὴ ζωὴ τῆς τὴν ἀδεια.

Τὰ μικρά τελείωσαν τὸ φαγητὸ.
Κατεβαίνουν ἀπὸ τὶς καρέκλες. Πρῶ-
τος ὁ μεγάλος, πλησιάζει τὴν κυρία
καὶ τῆς φιλεῖ τὸ χέρι.

— Εὐχαριστῶ πολὺ κυρία Κα-
λοσύνη.

Κι' ὁ μικρὸς μιμείται.

— Εὐχαριστῶ κυρία. Τί εἶπες,
Μίμη;

Αὐτὸς δὲν ἀπαντᾷ. Ἐχει ψυχὴ
ποιητικὴ καὶ δίνει σ' ὅλα τὰ πράγ-
ματα ἀλλοιώτικη σημασία. Καὶ θυ-
μήθηκε τώρα ἀμυδρὰ τὸ παραμῦθι
ποὺ τοὺς ἔλεγε ὁ μπαμπάς:

«Ἦταν πεντάμορφη ἡ Νεράιδα,
ξανθὴ καὶ γλυκεῖα. Καὶ τὴν ἔλεγαν
Καλωσύνη. Κι' ἔσερνε πίσω τῆς ἄλ-
λες Νεράιδες ὠραῖες καὶ φωτεινές:
τὴ Χαρὰ καὶ τὴν Ἑλπίδα».

— Ἐγὼ, κυρία, λέγει ὁ Νικάκης,
λέγω πὼς εἰστε Παναγία, γιατί καὶ
κείνη εἶναι καλὴ σὰν καὶ σὺ.

Σκύβει καὶ φιλεῖ τὰ δυὸ ἄθωα
πλάσματα. Τὰ φιλεῖ στοργικὰ σὰν
ἀληθινὴ μητέρα. Γιατί, τίποτα ὥς
τώρα στὸν κόσμο δὲν τὴν ἔκαμε νὰ
νοιώσῃ τὴ σημερινὴ χαρὰ.

— Πηγαίνετε, μικρούλια. Ἡ Σο-
φία θάρρη μαζὶ σας καὶ θὰ φέρῃ στὴ
μαμμὰ σας ὅ,τι χρειάζεται. Θάρρω
κι' ἐγὼ στὸ σπῆτι σας...

Καὶ φεύγουν τὰ παιδιὰ, Ὁ Μίμης
προχωρεῖ ὅσο πιδ γρήγορα μπορεῖ.
Θέλει νὰ πῇ στὴ μαμμὰ του πὼς ἡ
Κυρία Καλωσύνη ὑποσχέθηκε νὰ
πάῃ στὸ σπῆτι τους τὸ φτωχικὸ κι' ἔ-
ρημο. Καὶ μαζὶ τῆς θὰ πᾶνε—δὲ
μπορεῖ νὰ γίνῃ διαφορετικά—ἡ Ἑλ-
πίδα καὶ ἡ Χαρὰ.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

«ΕΙΜΑΙ ΣΠΙΤΙ»

Ὁ φίλος μας Ὑμνος τῆς Ἑλευ-
θερίας μοῦ ἀνεκοίνωσε τὸ ἐπόμενο.

Ἐνα βράδυ, κάποιοι μεθυμένοι
σταμάτησε στὴ μέση μιᾶς μικρῆς
πλατείας κι' ἔμεινε κεῖ ἀκίνητος. Ἐνας
ἄλλος μεθυμένος, περνώντας, στά-
θηκε μπροστά του καὶ τὸν ρώτησε:

— Τί κάνεις ἐσὺ ἐκεῖ; Γιατί δὲν
κουνιέσαι;

— Εἶμαι σπῆτι, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ
πρῶτος μεθυμένος δὲ μὲ βλέπεις;

— Ἀ, εἶσαι σπῆτι; ἔκαμε ὁ δεύ-
τερος, (ποὺ στὸ μεθύσι του, φαίνε-
ται, τὸ πιστεύει) ἔχεις λοιπὸν καμμιὰ
κάμαρα, νὰ καθήσω κι' ἐγὼ;

— Ἐχω, μὰ στὸ ἀπάνω πάτωμα,
ἐδήλωσε ὁ πρῶτος. Ἄν σοὺ κάνῃ,
ἀνέβα.

Ὁ δεύτερος τότε σκαρφάωσε στοὺς
ὤμους τοῦ πρώτου κι' ἐκάθησε κεῖ ἀ-
κίνητος σὰν τὸν ἄλλον. Ἐνας πό-
λισμαν πέρασε καὶ τοὺς εἶδε.

— Ἐ, εἶπε στὸν πρῶτο γιατί στά-
θηκες ἐκεῖ;

— Εἶμαι σπῆτι!

— Ἀ, εἶσαι σπῆτι... Ἀμ αὐτὸς
ποὺ ἔχεις στοὺς ὤμους σου;

— Εἶναι ὁ νοικάρης μου.

— Νά, μεθύστακα!

Κι' ὁ πόλισμαν τοῦ ἄστραψε μιὰ
μπάτσα. Ἀμέσως ὁ δεύτερος φώναξε
ἀπὸ πάνω: — Ἐμπρός!

Εἶχε νομίσει πὼς κάποιος... χτύ-
πησε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ο ΑΝΑΓΙΑΣ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟ
ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Ἵστερα ἀπ' τὸ μεγάλο του ταξίδι, ὁ
Βαλτάσαρ, ὁ μαῦρος βασιλιάς, ἔμπαι-
νε στὴν πρωτεύουσά του, τὴ χώρα μὲ
τὰ κόκκινα σπῆτια ποὺ κοιμόνταν ἀ-
νάμεσα σὲ φοίνικες στὴν ὄχθη ἐνὸς
μεγάλου ποταμοῦ.

Ὅλο τὸ διάστημα τοῦ δρόμου, ἐ-
γὼ οἱ σύντροφοί του Μελχιὸρ καὶ
Γκασπάρ συνομιλοῦσαν πολιτικὰ καὶ
ἀστρονομικὰ, αὐτὸς δὲν εἶχε πάψει
νὰ σκέπτεται τὴν ἄφθαστη, τὴ θεία
καλλονὴ τῆς Μαρίας.

Ἦθελε αὐτὴ τὴν καλλονὴ νὰ τὴν
κρατήσῃ ὅσο μπορούσε πιδ ζωηρὰ
στὴ μνήμη του.

Γι' αὐτὸ, νανουρίζομενος ἀπ' τὸ
σιγανὸ βῆμα τῆς δρομάδας του, προ-
σπαθοῦσε νὰ φτιάσῃ ποιήματα, ποὺ
νὰ ἐξυμνοῦν τὴν Παρθέναν, ὅμοια μὲ
κεῖνα ποὺ τοῦ τραγουδοῦσαν τὶς μέ-
ρες τῶν γιορτῶν οἱ γλυκόλαλοι τρα-
γουδιστές του.

Ἀλλ' ὁ Βαλτάσαρ δὲν ἦταν ποιη-
τῆς, καὶ οἱ λέξεις ποῦλεγε λὲς κι'
ἀρνιόνταν νὰ φτιάσουν ἕνα ρυθμό.

Ἀπελπισμένος ἀπ' τὶς ἄκαρπες
προσπάθειές του, ἄφησε νὰ τὸν κοι-
μίσῃ τὸ ρυθμικὸ βῆμα τῆς δρομάδας
του...

Μόλις ἔφτασε στὸ παλάτι, διέταξε
νὰ πάῃ ὁ Φανέλ, γιὸς τοῦ Ἀζαριέλ,
ὁ πιδ ἐπιδέξιος γλύπτης τοῦ κράτους
του.

— Κάνε μου, τοῦ λέει, ἕνα ἀγαλ-
μα, τὸ πιδ ὁμορφο ἀπ' ὅσα ἔχεις κά-
μει ὥς τώρα. Θέλω νὰ παρασταίνῃ
τὴν πιδ θαυμαστὴ γυναῖκα, τὴν πιδ
χαριτωμένη μητέρα, ὁρθία μπροστὰ
στὴν κούνια τοῦ παιδιοῦ τῆς (κι' ἔ-
χοντας ἐνωμένα τὰ χέρια ἔτσι: κι' ὁ
βασιλιάς ἔνωσε τὰ χέρια του μπρο-
στὰ στὸ στήθος του, ὅπως εἶχε δεῖ
νὰ κάνῃ ἡ Παρθέναν Μαρίαν κατὰ τὴν
ἐπίσκεψιν τῶν Μάγων στὴ φάτνη).

— Μεγαλειότατε, λέει ὁ Φανέλ,
μὲ τί μοιάζει ἡ γυναῖκα ποὺ θέλετε
τὸ καλέμι μου νὰ χαράξῃ τὰ χαρα-
κτηριστικά της;

— Σοὺ εἶπα πὼς εἶναι ἡ πιδ θαυ-
μαστὴ ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες. Εἶναι
ὁμορφὴ ὅπως τὸ φεγγάρι, φωτόβολη
σὰν τὸν ἥλιο, γλυκεῖα σὰν τὴ πρωΐ-
νὴ δροσούλα, ἀγνή σὰν τ' ἀστέρης τῆς
αὐγῆς. Πρέπει νὰ ἔχῃς κατὰ λῆει.

Πήγαινε λοιπὸν κλείσου στὸ ἐργα-
στήρι σου, καὶ κανένας πρὶν ἀπὸ μέ-
να δὲ θέλῃ νὰ τὴν θαυμάσῃ. Νὰ ξέ-
ρῃς ἀκόμα, πὼς ἂν δὲν ἀκούσῃς τὴ
διαταγὴ τοῦ βασιλιά σου, θὰ πεθάνῃς.

Πήγαινε.

Τὸ ἐργαστήρι τοῦ Φανέλ ἦταν
κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Γιὰ

πολλὲς ἐβδομάδες ὁ τεχνίτης ἐργά-
στηκε χωρὶς νᾶχῃ καμμιὰ συγκοινω-
νία μὲ τὸν ἔξω κόσμο, ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ
σκλάβους, ποὺ τοῦ ἔφερναν τὸ φαῖ
του. Κι' ἄλλο δὲν ἀκουγόταν ἀπ' τὸ
καλέμι ποὺ χτυποῦσε τὸ μάρμαρο.
Μπροστὰ στὴν πόρτα, δυὸ μαῦροι κο-
λοσσοί, ὀπλισμένοι, ἀπομάκρυναν τοὺς
περίεργους.

Ὡστόσο ὁ Βαλτάσαρ ἔλαβε μιὰ μέ-
ρα μιὰ σημείωση ἀπὸ τὸν Φανέλ,
ποὺ τοῦ ἔγραφε:

— «Δόξα στὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ
βασιλιά! Ὁ ταπεινὸς τοῦ δούλου τέ-
λειωσε τὸ ἔργο ποὺ τοῦ εἶχε διατα-
χθεῖ.»

Ὁ βασιλιάς ἔτρεξε ἀμέσως στὸ ἐρ-
γαστήρι τοῦ Φανέλ. Τὸ ἀγαλμα ἦταν
καταμεσίς, σκεπασμένο μ' ἕνα μετα-
ξωτὸ ὕφασμα.

— Σήκωσε τὸ πανί, λέει ὁ βασι-
λιάς.

Μόλις τὸ πανί ἔπεσε, ὁ Βαλτάσαρ
ἄφησε μιὰ τρομερὴ φωνὴ ἀπὸ ἀγανά-
κτηση.

— Ἀθλιε! αὐτὸ τὸ πρόσωπο εἶ-
ναι πιδ μαῦρο ἀπ' τὴ νύχτα κι' ἡ
Παρθένος εἶναι ἄσπρη σὰν τὸ λου-
λούδι τοῦ λωτοῦ. Ἀλίμονο σὲ σένα,
ποὺ κορόϊδεφες τὸ βασιλιά σου!

Σαστισμένος ἀπ' τὴ σύγκριση καὶ
τὸ φόβο, μὲ τὸ πρόσωπο στὸ πάτω-
μα, ὁ Φανέλ τραύλιζε πὼς δὲν εἶχε
ποτέ του δεῖ παρὰ μόνο γυναῖκες μὲ
τὸ χρῶμα τῆς νύχτας, ὅπως ὅλες οἱ
γυναῖκες τῆς φυλῆς του καὶ τοῦ με-
γάλου, ἐνδόξου καὶ πολὺ δυνατοῦ
Βαλτάσαρ. Εἶχε κάνει αὐτὴν ὅσο μπο-
ροῦσε πιδ ὁμορφὴ, ἀλλὰ τὴν εἶχε
σκαλίσῃ σὲ μαῦρο μάρμαρο.

Ὁ βασιλιάς Βαλτάσαρ, ἀπ' τὴν ἐ-
πίσκεψιν τοῦ στὴ φάτνη, εἶχε κρύ-
ψει μὲς στὴν κορδὴ τοῦ μιᾶς μικρῆς
ποσότητος καλοσύνης. Κι' εἶναι ἴσως
γι' αὐτὸ ποὺ δὲν διάταξε νὰ κρεμά-
σουν ἀμέσως τὸν Φανέλ, τὸν ἐπιδέ-
ξιο γλύπτη.

Ὡστόσο, μὴ θέλοντας νὰ κρατήσῃ
αὐτὸ τὸ ἀγαλμα, ποὺ τὸ θεωροῦσε
προσβλητικὸ γιὰ τὴν Παναγία, πρό-
σταξε τὸ γλύπτη νὰ τὸ πάρῃ καὶ νὰ
τὸ ρίξῃ στὸ ποτάμι.

Λυπημένος ποὺ θάχανε τὸ ἔργο
του, μὰ κι' εὐχαριστημένος ποῦσω-
σε τὴ ζωὴ του, ὁ Φανέλ ὑπάκουσε.

Τὴν ἄλλην νύχτα, ὁ βασιλιάς Βαλ-
τάσαρ ξύπνησε ἀπὸ τοὺς ἤχους μιᾶς
ὀπέρης μουσικῆς, ποὺ φαίνότανε
νᾶρχεται ἀπ' τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ
κι' ἀπ' τὸ ἐργαστήρι τοῦ Φανέλ. Μό-
λις σηκώθηκε, εἶδε ἕνα μεγάλο φῶς
ποὺ ἔλαμπε στὴ θέση αὐτῇ, κι' ἀ-
νάμεσα σ' αὐτὸ—ὦ, θαῦμα!—ἔσχωρε
τὸ μαῦρο ἀγαλμα μετέωρο μετὰξὺ

οὐρανοῦ καὶ γῆς. Τοῦ φάνηκε ἀκό-
μα πὼς ἕνα γλυκὸ χαμόγελο φώτιζε
τὸ πρόσωπό του, ὅμοιο μὲ τὸ χαμό-
γελο τῆς Παρθένας.

Ὁ βασιλιάς γονάτισε, ἀπλώνοντας
τὰ χέρια τοῦ πρὸς τὴν ὀπτασία ποὺ
σβύστηκε ἀμέσως.

Τὴν ἐπομένη, ἀπ' τὰ ξημερώματα,
ὁ βασιλιάς κατέβηκε στὴν ὄχθη τοῦ
ποταμοῦ.

Τὸ ἀγαλμα ἦταν ἀνάμεσα στὰ κα-
λάμια τῆς ὄχθης, ὁλοκάθαρο, χωρὶς
οὔτε ἑλκῶν ἄμμο, οὔτε ἕνα λεκὲ ἀ-
πὸ λάσπη ἐπάνω του.

Μὲ μεγάλῃ πομπῇ καὶ παράτα τὸ
τοποθέτησε στὴν πιδ ὁμορφὴ σάλα
τοῦ παλατιοῦ του, καὶ φόρεσε στὸ
μέτωπο τῆς Παναγίας ἕνα ὀλόχρυσο
στέμμα γιομάτο πολυτίμα πετράδια.

Λίγο ἀργότερα ἔφτιασε μιὰ μεγα-
λοπρεπέστατη ἐκκλησιὰ κι' ἄφθονα
θαύματα γίνηκαν μπροστὰ στὸ πρῶ-
το ἀγαλμα τῆς Παρθένου...

(Διασκευή ἀπ' τὸ Γαλλικὸ

ΑΡΣΙΝΟΗ ΡΗΓΑ

ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Δὲν σ' εἶδα φωτεινότερο
παρὰ προχτὲς τὸ βράδυ
Ποῦ ἐχύνουσαν ἀπ' τ' ἄπειρο
στὰ σπῆτια καὶ στὶς στομάτες
Κι' ἄγγιζες ἀπαλώτατα
τοὺς λιγιστοὺς διαβάτες
Σὰν μῦρο καὶ σὰν χᾶδι...

Καὶ στὰ μπαλκόνια ἐρράντιζες
τὶς γλάστρες μὲ τὰ κρίνα
Κι' ἀπ' τὰ νοικιὰ παρὰ θύρα
γλυστρώντας τόσο ἀγάλια,
Παιδιάτικα ἔστεφανωνες
ὀλόξανθα κεφάλια
Μὲ μιὰ χρυσὴν ἀχτίνα.

Καὶ γύρω στὰ ψηλὰ βουνὰ
ὅπου κοιμῶνται πάντα
Κάτω ἀπὸ τὸ πικρότατο
λευκότατό τους στρώμα,
Ἀπλόχερα ἐπατάλησες
τὸ θεϊκὸ σου χρῶμα
Σὲ φωτεινὴ γιρλάντα.

Στοὺς κάμπους τοὺς μακρότατους
καὶ πέρα στὰ χωράφια
Φαίνῃ ταν ἕνα ἀτέλειωτο
κατάχλωμο σεντόνι,
Καὶ στὴ γαλάζια θάλασσα
ποὺ νεκρωμένη ἀπλώνει
Ἀσπίδια καὶ χρυσάφια...

Τὴ θεῖαν εἰκόνα ἐκρούει
ποὺ μὲ λαχάρια ἐπῆρα
Προχτὲς ποὺ σ' εἶδα φωτεινὸν,
σὰν ἑλαμπε στὸ βράδυ
Καὶ τῆς ψυχῆς μου ἐσκόρπισε
τὸ ζοφερὸ σκοτάδι
Ἀπ' τὴ φωτοπλημμύρα!

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Τί χλωμή πού είναι!

— Οι γονείς της τή ζωγράφισαν νεκρή, γιατί δεν είχαν εικόνα της άλλη. "Αν προφτάναμε νάρθουμε νωρίτερα, το ίδιο θα κάναμε και για την κόρη μας, γιατί κι' εμείς δεν έχουμε εικόνα της καμμιά.

"Η Έδιθ ήταν χλωμή από τη συγκίνησή της. Λυπόταν κατάκαρδα τα δυο αυτά κορίτσια που πέθαναν τόσο νέα...

"Αξαφνα, αυτή κι' ο σύντροφός της έσκιρτησαν. Αυτή τη φορά δεν χωρούσε αμφιβολία: θρόϊσμα φουστάνιου ακούστηκε καθαρώτατα στην πόρτα. "Έτρεξαν κι' οι δυο και παραμέρισαν το παραπέτασμα. "Αλλά και πάλι κανείς!

— Περίεργο! είπε σιγά ο λόρδος. Παρατηρήσατε, μίς, κανένα να σας κατασκοπεύει;

— Ναί, δυο φορές ως τώρα. Μια μέρα, που μιλούσα μονάχη με τη λαίδη Σθενσενχάμ μίαν άλλη, που ήμουν στην τραπεζαρία...

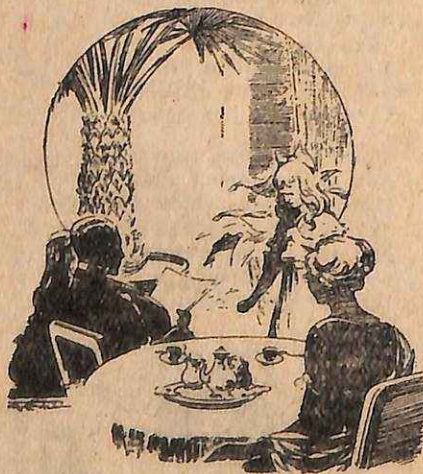
— Θα πάρω τα μέτρα μου ώστε να μην επαναληφθή αυτό. Μη φοβάστε, μίς, και σας παρακαλώ, μην κάμετε λόγο γι' αυτά στη γυναίκα μου. Είναι τόσο νευρική...

Τη στιγμή εκείνη χτύπησε το κουδούνι για το γεύμα.

— Να μή σας κρατώ περισσότερο, μίς, είπε ο λόρδος Σθενσενχάμ. Σας ευχαριστώ για την πολύτιμη βοήθεια και όρεβουάρ στο τραπέζι.

"Η Έδιθ κατέβηκε τη σκάλα. Στο πρώτο πάτωμα, συναντήθηκε με τη Μπέλλα και τη λαίδη Σθενσενχάμ.

— Κρίμα που είχατε να τακτοποιήσετε τις συλλογές, της είπε αυ-

«Λοιπόν, τί σχέδια έχετε για τ' απόγεμα;» (Σελ. 174, στ, β')

τή· εμείς διαβάσαμε δυνατά τόσο ώραία πράγματα! "Η Μπέλλα δεν μ' άφησε όλο το πρωί.

"Η Έδιθ μπήκε στην κάμαρά της. "Αμέσως παρατήρησε πως κάποιος είχε μπει κατά την απουσία της: στο γραφείο της, που ήταν ζω-κάτω, το τετράδιο με τα ποιήματά της ήταν ανοιχτό, και μια σελίδα έλειπε, σχισμένη — εκείνη που είχε το ποίημα στο Φερλάκ! Το άλλο τετράδιο, όπου έγραφε από καιρό το ήμερολόγιό της, είχε γίνει άφαντο!

Κι' έν' άλλο· στην τουαλέττα της, το καμινέτο του γκαζιού έκαιγε ακόμα και, δίπλα του, μερικά κομμάτια χαρτί μαυρισμένα, απανθρακωμένα, έδειχναν πως ο, τι έλειπε απ' το γραφείο, είχε παραδοθεί στο πυρ.

Δάκρυα ανέδθηκαν στα μάτια της μικρής.

«Ποιος κακός τόκανε αυτό;» συλλογίστηκε.

Κι' άμέσως ένα όνομα πέρασε απ' το νου της:

«"Η Μπέλλα!»

"Αλλά όχι, έκανε λάθος. "Η λαίδη Σθενσενχάμ της είχε πει πρό όλίγου πως ή μικρή δεν την είχε αφήσει όλο το πρωί.

Ποιος άλλος λοιπόν;

"Ακόμη μια φορά ή Έδιθ είχε την έντύπωση πως σ' εκείνο το σπίτι κάποιος μυστηριώδης-έχθρος, γι' άγνωστο λόγο, την τριγύριζε, την παραφύλαγε, να της κάνει κακό.

Και φοβήθηκε. Φοβήθηκε περισσότερο μέσα στο ώραίο αυτό άρχοντικό σπίτι απ' όσο είχε φοβηθεί στο δάσος ή στους δρόμους της Λυόν τη νύχτα. "Απλωσε τα χέρια σ' ένα πασπάτευε μέσα σε σκοτάδι. "Επειτα, με την ανατριχίλα του άόριστου κινδύνου, γονάτισε μπροστά στο εικόνισμα φιθυρίζοντας:

— Θέ μου, προστάτεψέ με!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Μετά το γεύμα, την ώρα που ή Έδιθ σερβίριζε τον καφέ, ο λόρδος Σθενσενχάμ ρώτησε:

— Λοιπόν, τί σχέδια έχετε για τ' απόγεμα;

"Η Έδιθ, κοκκινίζοντας για την τόλμη της, είπε:

— Νομίζω πως θα πάμε κι' οι δυο σ' εκείνο το κονσέρτο... που έχουμε κιόλας εισιτήρια.

— Καθόλου! την έκωψε ή Μπέλλα απότομα· θα πάμε στα μαγαζιά. "Η Λίλιαν θα φορέση απόψε τα μαύρα βελουδένια γοβάκια της· θέλω να-

χω κι' εγώ τα ίδια. Θα πάω ν' αγοράσω.

Και σ' ένα κίνημα της λαίδης Σθενσενχάμ, πρόσθεσε:

— Δέ θέλετε, θεία μου; Πολύ καλά, δεν αγοράζω. "Αλλά μη μου πητε να κατεβώ απόψε στο σαλόνι. Θα μείνω στην κάμαρά μου.

«"Η Έδιθ γύρισε κατακουρασμένη, φορτωμένη πακέτα...»

"Οχτώ μέρες τώρα, ή Έδιθ έδλεπε διαρκώς τέτοιες σκηνές. "Αντί να γλυκαίνει τον πόνο της θειάς της, ή Μπέλλα προσπαθούσε, θάλαγες, να την πικραίνει περισσότερο με τον εγωισμό της, τη σκληρότητά της και την άνικανοποίητη πάντα ματαιοδοξία της. Κι' έπειτα άξαφνα ξαναγινόταν μαλακή, χαδιάρα σ' αταούλα και, άφίνοντας τη θεία της, τάβαζε με την Έδιθ για να ξεθυμαίνει.

"Η λαίδη Σθενσενχάμ, λυπημένη, φιθύρισε:

— "Η καϊμένη ή μαμμά σου δεν σου έμοιαζε καθόλου, Μπέλλα! "Ηταν τόσο καλή, τόσο γλυκειά! Κι' ύποσέθηκες να την αντικαταστήσης κοντά μου...

— Ναί, ναί, το ξέρω... Πέ μου τώρα, μάφινεις να βγω με τη Βέρα και τη γκουβερνάντα της, αντί να πάω στο άσήμαντο αυτό κονσέρτο;

— "Αφού επιμένεις τόσο, ή Έδιθ άς πάη στο κονσέρτο μονάχη της.

— Καθόλου, θεία μου! "Η Έδιθ θάρθη μαζί μου, για να μου κρατη τα πακέτα.

— Τί λές εκεί! Και γιατί θα στερήσης τη μικρή σου φίλη από μια διασκέδαση που τόσο της άρέσει;

"Η Έδιθ παρακολουθούσε τη συζήτηση με αληθινή αγωνία. Μια στιγμή ένόμιζε πως θα νικούσε ή λαίδη. "Αλλά όχι. "Η Μπέλλα έβγαλε από την τσέπη της ένα μακρύ κατάλογο από φώνια.

— Θεία μου, είπε, έχω να κουδα-

λήσω δέκα πακέτα και δεν διαθέτω παρά μόνο δυο χέρια. "Επειτα—πρόσθεσε σιγώτερα μ' ένα τόνο κακίας—γιατί πληρώνει κανείς τους υπηρέτες του; για να τους μεταχειρίζεται!

"Η λαίδη Σθενσενχάμ αυτό δεν το άκουσε.

"Η Έδιθ αίστάνθηκε ένα κόμπο στο λαιμό. Σιγά-σιγά βγήκε από την τραπεζαρία, ακολουθώντας τη Μπέλλα που έτρεχε και φώναζε:

— Κάμετε γρήγορα, κάμετε γρήγορα! Στίς πέντε πρέπει να γυρίσουμε, να φάμε νωρίς και να ντυθούμε. Θάχουμε κόσμο απόψε!

"Η Έδιθ μπήκε στην κάμαρά της. ("Ακολουθεί) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΕΠΙΛΟΓΟΙ

Τέλος. "Η αντικρινή σελίδα προβάλλει λευκή. Τί κρίμα! Σ'ά να είχαμε κάνει ένα ταξίδι σ' έναν κόσμο παραμυθένιο, και σ'ά ν' άνοίγουμε τα μάτια και να βλέπουμε πως όλα ήταν ένα όνειρο, σκιές που τώρα εξατμίζονται. Τί κρίμα να προβάλλη λευκή ή αντικρινή σελίδα!

Το ξώφυλλο κλείνει μόνο του, το βιβλίο πέφτει απ' τα χέρια στο μικρό τραπέζακι, τα χείλη σφίγγονται με κάποιαν άγωνία, ή ανάσα βγαίνει από βαθεία μ' έναν κόμπο και τα μάτια στυλώνονται πέρα όνειροπόλα. "Ενας ήχος απ' αλάργα και ταυτί τεντώνεται: έρχεται από την πλαγιά του λόφου, από το έρημοκλήσι που λυπητερά σημαίνει. Φτάνει ή έσπέρα και τεφρώνουν όλα. Σ'έ λίγο, ή γιαγιά, που κάθεται στο κατώφλι της, θα μαζέψη τις βελόνες της, θα σηκώσει από κάτω το κουβάρι, θα τα τυλίξη μαζί με την κάλτσα, που έπλεκε, στην ποδιά της και θα βγάλει μια στριγγιά φωνή, να την άκούση ο Θανασάκης και νάφήση τα παιχνίδια με τάλλα παιδιά, για να μαζευτή μέσα νάνοιξη τα βιβλία του. Ντούπ! θα κάνει ή ξώπορτα, καθώς θα τη σπρώξει για να κλείση πίσω τους· και γκλαααάν... γκλίν... γκλάν... θα σημάνη το κουδούνι της. Και θα-ναι αυτός ο ξερός κρότος της πόρτας για το Θανασάκη το τελευταίο φύλλο ενός άλλου βιβλίου, ενός βιβλίου που ο ίδιος στάθηκε κάτι απ' το κείμενό του: της ήμέρας. "Υστερα όμως, που θα φωτιστή το παράθυρο της τραπεζαρίας, ο Θανασάκης, που θα κάθεται μπρός στα τετράδιά του, θα αισθάνεται το σπαραγμό που αισθανθήκαμε μείς, σ'άν φτάσαμε πιά στη σελίδα που μ'ας έλεγε πως όλα σταματούσαν εκεί;

"Οχι. Γιατί αν τραβήχτηκε ή ήμέρα τώρα για να κάνει τόπο στο βράδυ, μήπως αύριο ή νύχτα δε θα υποχωρήση στην αύγή; Γιατί να λυπάται λοιπόν ο Θανασάκης που ήρθε ή ώρα να χωριστή τα παιχνίδια του; Μ'ά γιατί να λυπόμαστε και μείς, που σταματά αυτή ή ιστορία εδώ; Δέ θα μ'ας κρατά αύριο συντροφιά ένα άλλο βιβλίο;

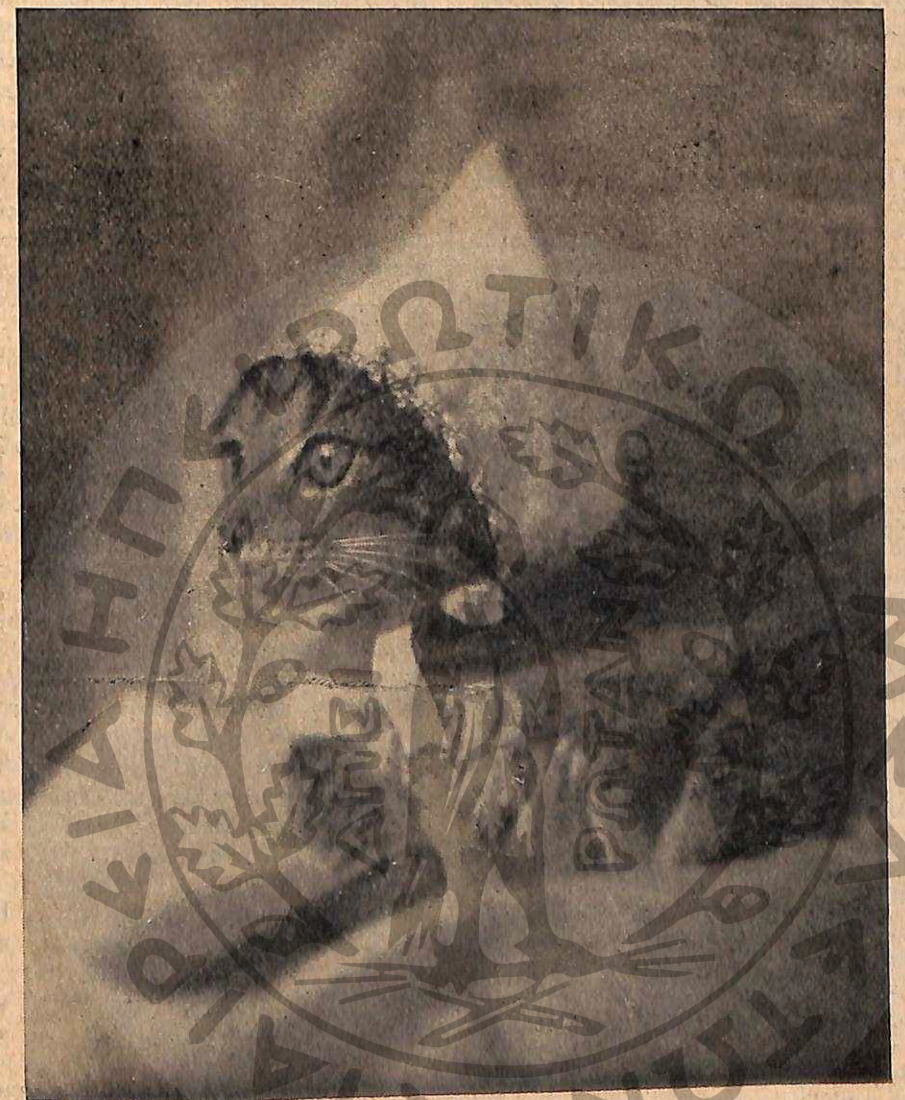
Κι' όμως όχι. "Όλα τα βιβλία δε μοιάζουν. Δέν είναι όλα τα βιβλία τόσο ώραία, που να εϋχεται κανείς πάντα νάργήση το τέλος τους... Κι' αυτό, που κείται τώρα στο τραπέζακι, ήταν μια ιστορία τόσο συμπαθητική... Πήρε απ' το χέρι τη φαντασία μας και την έφερε σε κόσμους τόσο ποιητικούς... Μπορεί να μ'ας συγκλονίση το ίδιο και το βιβλίο που θα διαβάσουμε αύριο; "Ετσι και του

Θανασάκη. "Αν αύριο ή μεθαύριο δε νοιώση καμμιά διαφορά, όμως θάρρη και καιρός που θα αίστανθη, πως ή μέρα που θανασάκη άύριο θ'αναι κάπως αλλοιώτικη: θ'αναι τότε στο κατώφλι μιας άλλης ηλικίας. Και δε θα ξέρη: θ'αναι ωραιότερη ή αύριανή μέρα, ή άσήμαντη;

"Οστόσο τώρα, απ' αλάργα, έρχεται ένας ήχος σταυτιά μας. Είναι ένας ήχος που έρχεται από την πλαγιά του λόφου, από το έρημοκλήσι που σημαίνει λυπητερά, από το έρημοκλήσι που ο Θανασάκης δεν έχει καιρό, τώρα που παίζει, να σταθή να τάκούση... Μ'ά όταν μια μέρα θα βλέπη κι' αυτός μπροστά του, σ' ένα τραπέζακι, ένα βιβλίο κλειστό, θα τεντώση ταυτί να τάκούση, και τότε τα μάτια του θα βουρκώσουν.

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ... ΓΑΤΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

"Η Ψιφίνα μασκαρεμένη ως γιαγιά.

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

MIKY-MAOYΣ

'Αγαπητοί μου,

ΕΡΩ πώς σ'α διασκεδά-
ζουν πολύ τὰ Μίκυ-Μάους
πού βλέπετε στὰ Κινημα-
τοθέατρα. Καί μένα μάρε-
σουν! 'Αν θέλετε μάλιστα, μάρεσουν
περισσότερα απ'όλες τίς άλλες ταινίες,
τίς σοβαρές, πού προβάλλονται συ-
νήθως κατόπι. Αὐτές είναι «ἐργα»—
δράματα, κωμωδίες, ὁπερέττες. Κι'
οἱ ἡθοποιοί είναι πιά ἄνθρωποι, ὄχι
ζῶα. Ἀλλά ἕνα «ἐργο» τὸ βλέπω καί
στὸ θέατρο. Κι' εἶναι προτιμότερο νὰ
τὸ βλέπω ἐκεῖ, ὅπου οἱ ἄνθρωποι εἶ-
ναι ζωντανοί, καί μιλοῦν καί τραγου-
δοῦν... ἀληθινά. Μιά σκηνοῦλα ὅμως
μὲ Μίκυ-Μάους δὲν μπορῶ νὰ τὴν
ἰδῶ παρά μόνο στὸ Κινηματοθέατρο.
'Αποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τίς εἰδικότητες
του. Εἶναι, νὰ ποῦμε, ἡ ἀληθινὴ
τέχνη τοῦ Κινηματογράφου, ἐκεῖνη
πού τὸν κάνει νὰ διαφέρει καί νὰ ξε-
χωρίζῃ ἀπὸ τὸ Θέατρο, ἐκεῖνη ἀκόμα
πού τοῦ δίνει «λόγο ὑπάρξεως», πού
τὸν κάνει, ὄχι ἀπλῶς ἀνεκτό, ἀλλὰ
κι' ἀναγκαῖο.

Σ'ἄς εἶπα κι' ἄλλοτε τὴ γνώμη μου·
'Ὁ Κινηματογράφος μοῦ φαίνεται μιὰ
παρωδία τοῦ ἀληθινοῦ, τοῦ ζωντα-
νοῦ θεάτρου, πού ἐπιβάλλεται στὸν
κόσμο γιατί κοστίζει λιγότερο καί
γιατί παρουσιάζει στὴν ἴδια ὥρα πε-
ρισσότερα πράγματα. Ἀλλὰ τὰ Μίκυ-
Μάους μ' ἔκαμαν νὰ τροποποιήσω
λίγο αὐτὴ τὴ γνώμη. Χρειάζεται κι'
ὁ Κινηματογράφος, ἀφοῦ μπορεῖ κα-
νεῖς νὰ βλέπῃ σ' αὐτὸν θεάματα καί
θαύματα πού στὸ Θέατρο εἶναι ἀδύ-
νατα. Κι' ὄχι μόνο στὸ μεγάλο, τὸ
ζωντανὸ Θέατρο, ἀλλὰ καί σ' αὐτὸ
τὸ θεατρικὸ τῶν Ἀνδρικήλων. Γιατί
ὅπως παρουσιάζονται τὰ Μίκυ-Μά-
ους στὴν ταινία, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ
παρουσιαθοῦν στὴ σκηνὴ μὲ ἀνδρεί-
κελλα, ὅσο ἐπιδέξιος κι' ἂν εἶναι ὁ
παίχτης. Ὁ Κινηματογράφος διαθέ-
τει ἄλλα μέσα, ἄλλους τρόπους, ἄλλα
τεχνήματα, κι' οἱ φανταστικὲς του
σκηνές γίνονται ἐτσι ἀληθινὰ κατα-
πληκτικὲς καί μοιάζουν μὲ θαύματα.

Νὰ σ'ἄς φέρω ἕνα μόνο παράδειγ-
μα: Εἶδα κάποτε μιὰ ταινία Μίκυ-
Μάους πού τὰ πρόσωπά της ἦταν ὁ-
λο σκελετοί. Ἐβγαίνουν ἀπὸ τοὺς τά-
φους, ἐπαίζουν, χόρευαν, στρίγγλια-
ζαν, χαλοῦσαν τὸν κόσμο. Κι' ἐπει-
τα, μὲ τὸ λάλημα τοῦ κοκρόδου, ἔ-
ναγύριζαν στὸ Κοιμητήρι καί ξανα-
θαβόνταν. Οἱ σκελετοὶ αὐτοί, κα-
θὼς ἐπαίζουν, πότε μεγάλωναν, πότε
μικραίναν. Κι' ἦλθε στιγμὴ, πού ἔ-

νας ἀπ' αὐτοὺς μεγάλωσε τόσο, ὥστε
τὸ κρανίον του μόνο σκέπασε ὀλόκε-
ρη τὴν ὀθόνη! Φυσικά, οἱ σκελετοὶ
ἦταν ἀνδρικήκελλα. κουνιόνταν μὲ
κλωστές. Ἀλλὰ σὲ ποῖο θεατρικὸ
'Ανδρικήκελλων θάταν δυνατό νὰ πα-
ρουσιάζονται, πότε μικροί, καί πότε
τόσο μεγάλοι, πελώριοι; Εἶναι ὁ φα-
κός, βλέπετε. πού κάνει αὐτὸ τὸ θαῦ-
μα. Καί πόσα ἄλλα!

Ἀλλὰ συνήθως τὰ πρόσωπα αὐ-
τῶν τῶν μικρῶν ταινιῶν εἶναι ὁ Μί-
κυ-Μάους (δηλαδή ὁ ποντικὸς Μίκυ)
κι' ἄλλοι ποντικοί, κι' ἄλλα ζῶα,
μικρὰ καί μεγάλα, πουλιὰ καί τετρά-
ποδα, ἀκόμα κι' ἔντομα. Παίζουν
παιχνίδια, φάρσες, ἀστεῖα, κάνουν
χορούς, μπαλέττα, συναυλίες, καί με-
ταμορφώνονται κάθε στιγμὴ. Εἶναι
οἱ πῶς φανταστικὲς κι' ἐξωφρενικὲς
«γελοιογραφικὲς σειρές» ζωντανέ-
νες. Νά, σὰν κι' αὐτές πού δημι-
οῦν καμμιὰ φορὰ κι' ἡ «Διάπλα-
σις» μὲ ἀνθρωποποιημένα ζῶα. Κι' ἄ-
κριβῶς ἕνας περίφημος γελοιογρά-
φος, ὁ μερικανὸς Μάξ Ντίσνεϋ, ἐπι-
νόησε τὰ Μίκυ Μάους. Αὐτὸς συνθέ-
τει τίς σκηνές μὲ τὴ φαντασία του
— κι' ἔχει πραγματικὲς μεγάλῃ φαν-
τασία — σχεδιάζει τὰ πρόσωπά τους,
κι' ἐπειτα, μὲ τίς ὁδηγίες του, τὰ
κολλοῦν σὲ καρτόνια, τὰ συναρθρῶ-
νουν, τὰ κάνουν «ἀνδρικήκελλα», τοὺς
βάζουν κλωστές, κι' ἕνας εἰδικὸς παί-
χτης ἀνδρικήκελλων τὰ κινεῖ ὅπως
χρειάζεται. μπροστὰ στὸ φακὸ πού
τὰ παίρνει.

Θὰ νομίζετε ὅπως πὼς εἶναι εὐκο-
λο. Κι' ὅμως εἶναι τὸ δυσκολότερο
πρᾶγμα νὰ «γυρισθῇ» μιὰ ταινία Μί-
κυ Μάους. Προχθὲς ἴσα-ἴσα διάβαζα
ἕνα ἄρθρο πού περιγράφει αὐτὸ τὸ
γύρισμα κι' εἶδα πόσες δυσκολίες πα-
ρουσιάζει. Ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζι
τοποθετοῦνται οἱ σκηνογραφίαι—
γιατί ὅσα βλέπομε σ' αὐτὲς τίς ται-
νίες εἶναι ζωγραφιστὰ — καί τὰ διά-
φορα ἀνδρικήκελλα. Ὁ παίχτης δο-
κιμάζει πολλὴν ὥρα τίς σκηνές. Κι' ἄ-
χοῦ μείνῃ εὐχαριστήμενος, λέει στὸ
φωτογράφο νάνοῖξῃ τὸ φακὸ του, καί
τὴν ἔξαναρχίζει. Ἀλλὰ γίνονται λάθη.
'Εν' ἀνδρικήκελλο δὲν κουνιέται κα-
λά. Ἐν' ἄλλο ἐξαρθρώνεται. Ἐν'
ἄλλο μπλέκεται καί πέφτει. Ἡ ται-
νία χαλά. Πρέπει νὰ ξαναγίνῃ. Καί
πάλι νὰ διορθωθῇ, καί πάλι... Ἐ-
τσι, μιὰ ταινία πού μ'ἄς διασκεδίζει,
πού μ'ἄς κάνει νὰ γελοῦμε, πόσους
ἀνθρώπους κάνει νὰ ἰδρώνουν, νὰ
κοπιᾶζουν, νὰ φουρκίζονται, ὥς νὰ
τὴ φτιάξουν!

Θὰ πῇτε: Μήπως τίς ἴδιες δυσκο-
λίες δὲν παρουσιάζει κι' ἡ ταινία μὲ
τοὺς ζωντανοὺς ἡθοποιούς; Καί τὸ

Θέατρο ἀκόμα δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλῃ
ἐργασία, μεγάλους κόπους; Ναι, ἀλλ'
αὐτὸ τὸ φαντάζεται καθένας. Τόσα
πρόσωπα, τόσες σκηνογραφίες, ζω-
γραφιστὲς ἢ ἐκ τοῦ φυσικοῦ, τόσα
λόγια, τόσα τραγούδια, τόσοι χοροί,
δὲν γίνονται βέβαια εὐκόλα. Πρέπει
νὰ τὰ μαζέψουν, νὰ τὰ διδάξουν, νὰ
τὰ τοποθετήσουν, νὰ τὰ συνθέσουν,
νὰ τὰ ζωγραφίσουν, νὰ τὰ φωτογραφή-
σουν, νὰ τὰ συντονίσουν. Καί γι' αὐ-
τὰ ὅλα πολλοὶ ἄνθρωποι ἐργάζονται
κι' ἀγωνίζονται. Ἀλλ' ἔταν βλέπῃ κα-
νένας μιὰ σκηνοῦλα ἀπὸ Μίκυ-Μάους,
νομίζει πὼς γίνεται εὐκολώτατα.
Γι' αὐτὸ ἐκπλήττεται ὅταν διαβά-
ζῃ πόσες μεγάλες δυσκολίες πα-
ρουσιάζει κι' αὐτὴ, ἀπὸ τὴ στιγμὴ
πού θὰ τὴ συνθέσῃ ὁ Μάξ Ντίσνεϋ,
ὥς τὴ στιγμὴ πού θὰ γίνῃ ἡ πρώτη
δοκιμαστικὴ προβολή, γιὰ νὰ διορ-
θωθοῦν καί τὰ τελευταῖα λάθη.

Χαλάλι τοῦ ὅμως ὁ τόσος κόπος,
γιατί τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι θαυμάσιο.
'Εγὼ τουλάχιστο ὁμολογῶ πὼς τὸ μό-
νο πρᾶγμα, πού βλέπω στὸν Κινημα-
τογράφο μ' εὐχαρίστηση εἶναι τὰ
Μίκυ-Μάους. Καί σ'ἄς εἶπα γιατί: Ἐ-
να ἔργο, πού τὸ παίζουσιν οἱ κί-
νηματὶ καί τὸ ἰδῶ στὸ Θέατρο. Δὲν μ'εὐ-
χαριστεῖ στὸν Κινηματογράφο οὔτε
ἡ ὁμιλία, πού εἶναι πάντα ἀλλοιω-
μένη, οὔτε τὸ τραγούδι, οὔτε ἡ ὀρ-
χήστρα, πού κι' αὐτὰ ποτὲ σχεδὸν
δὲν ἀκούγονται καθαρά. Ἀλλὰ μιὰ
σκηνὴ μὲ «Μίκυ-Μάους» πού ἄλλοι
μπορῶ νὰ τὴν ἰδῶ; Εἶναι τόσο φαν-
ταστικὴ! Καί τὸ ἀλλοιωμένο τρα-
γούδι, τὸ παράξενο, κι' αὐτὸ τῆς ται-
ριάσει. Τίποτα ἐδῶ δὲν πληγώνει τὸ
μάτι, τὴν ἀκοή, τὴν εὐαισθησία καί
τὴν καλαισθησία. Ὅλα εἶναι κεῖνο
πού πρέπει καί κεῖνο πού χρειάζε-
ται. Βλέπω δηλαδή κάτι καλλιτε-
χνικό. Κι' εἶναι τὸ μόνο πού μπο-
ρεῖ νὰ δώσῃ ὁ Κινηματογράφος.

Σ'ἄς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΒΩΛΟΣ ΚΑΙ Η ΚΛΩΣΤΗ

Ὁ Σωτήρης, πού μουδιάζει
γύρω-γύρω στὸ τραπέζι,
κι' ἄλλοτε μοῦ κουβεντιάζει
κι' ἄλλοτε μὲ περιπαίζει,

μού ἀρπάξε τὸ βουλωτήρι,
μιὰ «καζά» κοκκινωπή,
— ἔρεῖς, κύριε Σωτήρη·
Αὐτὸ λέγεται κλωστή!

Μὰ ὁ Σωτήρης, πού δὲν ἔρεῖ
ἄλλο πράμα ἀπ' τὴν κλωστή,
μού τὴ δείχνει μὲ τὸ χέρι,
πὼς δὲν ἄγγιξε ἀπ' αὐτὴ!

Κι' ὅταν πάω νὰ τὸν ρωτήσω:
— Ἄν σ'ωπάσῃς, καί προσέχεις,
τ' ἦθελες νὰ σοῦ χαρίσω;
— Ἀλλὰ μιὰ κλωστή δὲν ἔχεις;

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Α Ε Τ Ο Σ

Ὅταν σὲ βλέπω νὰ πετᾷς
γαλήνιος στοὺς αἰθέρας,
Μιά σκέψη μ' ἔρχεται στὸ νοῦ
κι' ἀναγαλλιάζω ἐντὸς μου·
Θαρρῶ πὼς βρίσκεισαι μακριά,
στοὺς κύκλους ἄλλης σφαίρας,
Πού δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ ἐκεῖ
καμμιὰ κακία τοῦ κόσμου.

Καί τ' ἄγρια κορφοβούνια σου
— ἀπάτητα λημέρια
Μοιάζουν μὲ τῶν παραμυθιῶν
τὰ θρυλικά παλάτια.
Ὅ,τι κρυφτεῖ καὶ δὲν μποροῦν
νὰ πιάσουν ξένα χέρια,
κι' ὅ,τι ζητήσει λησμονιά,
νὰ δοῦνε ξένα μάτια.

Πόσες φορὲς σὲ ζήτησα,
περηφανε αἰτέ μου.
Καθὼς σὲ εἶδα νὰ περνᾷς,
κατακτητὴς στὰ ὕψη!
Τὰ δύο σου δυνατὰ φτερά,
ἄχ, ἔλα χάρισέ μου!
Νὰ πάρουν μιὰ φτωχὴ καρδιά
τὴ λύπη της νὰ κρύψῃ.

Μηλοδόνθη

ΜΕ Τ' ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού θὰ ταξί-
δεμα μ' αεροπλάνο κι' ἡ ἀμέτρητη χα-
ρὰ πού δοκίμαζα ἦταν δικαιοδογημένη
'Ετοιμαζόμουν ὥρες ὀλόκληρες, πῶ
γυρῶς ἀπ' ὅτι ἔπρεπε καί δὲν κατόρθω-
σα νὰ φτάσω στ' αεροδρόμιο, παρὰ τὴ
στιγμὴ πού ὁ ἔλικας στριφογύριζε καί
τ' αεροπλάνο ξεκινούσε σιγὰ-σιγὰ.

Ἐνα χέρι μοῦ δινόταν ἀπ' τὴν πορ-
τοῦλα πιάστικα καί πῆδησα ἐπάνω.
Καθὼς βλέπετε, ριψοκινδύνεψα ἄλμα
εἰς ὕψος, καί σὲ στιγμὴ μάλιστα πού
τ' αεροπλάνο βρισκόταν ἐν κινήσει. Θά-
πρεπε ἴσως νὰ γραφῇ στὰ χρονικά, ἄλ-
λά... εἰμαι πολὺ μετριοφρων κι' ἀφη-
σα νὰ περάσῃ ἀπαράτητο. Ἐδῶ πού
τὰ λέμε μεταξὺ μας, ἂν μ' ἔβλεπε τὴ
στιγμὴ ἐκεῖνη ὁ καλύτερος ἀεροβάτης
τοῦ κόσμου θὰ κρυβόταν ἀπ' τὴ ντρο-
μή του. Ἀλλὰ μὴ γίνῃ λόγος σὰς παρα-
καλῶ. Θάναι σκοτοῦρα γιὰ μένα νᾶρ-
χονται γι' ἀνταποκρίσεις, γιὰ φωτο-
γραφίες καί σοῦπα-μουλτες.

Τ' αεροπλάνο ὅσο πήγαινε κι' ὕψω-
νόταν καί μὲ μιὰ μεγάλῃ κανονικὴ
στροφή βρέθηκε πολὺ ψηλὰ κι' ἄρχισε
νὰ προχωρῇ γοργὰ τόσο, πού πιανό-
ταν ἡ ἀναπνοή σου. Στὴν ἀρχὴ πρό-
φθαινα κι' ἔβλεπα τίς πράσινες πεδιά-
δες, τὰ βουνὰ πού φαινόταν σὰ λόφοι,
τίς λίμνες πού ἔμοιαζαν μὲ γαλάζιους
καθρέφτες. Ἐπειτα δὲ μπορούσα νὰ
δῶ τίποτα. Ἀνεβαίναμε ὅλο καί πῶ
ψηλά· τόσο πού θαροῦσες πὼς, ἂν
τέντωνες τὸ χέρι σου θ' ἀκουμποῦσες
στὸν οὐρανό.

Φτάσαμε καί στὴν Ἀθήνα. Ἐνας
μεγάλος κύκλος πάνω ἀπὸ τὴν πόλη
κι' ὕστερα στὸ Φάληρο γιὰ προσγείωση.
Κατέβαινε σιγὰ-σιγὰ μὲ μεγάλες στρο-
φὲς στὴν ἀρχή, ὕστερα μὲ μικρότερες,
καί τὴ στιγμὴ πού ἀκούμπησε στὴ γῆ,
ἐγὼ πῆδησα ἔξω... κι' ἀπορῶ πὼς βρέ-
θηκα νὰ χασμουριέμαι ἀγουροῦσπνημέ-
νη στὸ κρεβάτι μου.

Σιφονέτ

ΠΟΛΕΜΟΣ - ΕΙΡΗΝΗ

Ὁ Πόλεμος

Ἄγριος, αἱματοπότνης, κακοῦργος
Βασιλιάς. Τέσσερα μαῦρα ἄτια, πού ἀπ'
τὰ ρουθούνια καί τὸ στόμα τους βγαί-
νουν φλόγες καί καπνοί, τὸν σέρνουν
πάνω σ' ἄρμα, καπνισμένο ἀπ' τὴ μπα-
ρούτη.

Ὁρῶς μὲ περηφάνεια, ἀγέρωχα κρα-
ταίε τὰ χαλινάρια. Τὰ μαλλιά του λυ-
τὰ ἀνεμίζουν στὸν ἀνεμο. Φορεῖ ἕναν
κόκκινο χιτῶνα, κόκκινο σὰν τὴ φλό-
γα, κόκκινο σὰν τὸ αἷμα.

Τὰ μάτια του μαῦρα σὰν τὸ σκοτάδι
τῆς νύχτας, πετοῦν σπίντες. Ἡ ὄψη
του εἶν' ἡ ὄψη ἐνὸς Γίγαντα, ἐνὸς Τι-
τάνα.

Τρέχει... τρέχει... καί πίσω του
ἀφίνει τὸν ὀλεθρο, τὴν καταστροφή.
Πυρκαϊὲς ἀνάβουν τὰ αἰμοβόρα χέρια
του. Λαχταρεῖ νὰ βλέπῃ σκοτωμένα
παλλικάρια, Διψᾷ αἷμα...

Ἡ Ειρήνη

Γλυκεῖα, χαρούμενη, πεντάμορφη
θεά. Τετράξανθα πλεξούδια σκεπάζουν
τοὺς ἀέρινους ὤμους της καί στὰ μά-
τια της καθρεφτίζεται ὁ καταγάλανος
οὐρανός, ἡ βαθυγάλαξ θάλασσα.

Ἡ ὄψη της εἶναι ἡσυχία, γαλήνια
πάντα. Πεταίε πάνω σ' ἕνα χρυσὸ σύν-
νεφο. Καί γύρω της φτερουγίζουν ὁ-
μορφα πουλιά. Χιλιάδες γλυκόλαλα που-
λάκια, πού τραγουδοῦν γιὰ νὰ διασκε-
δάσουν τὴν ἁγία Κυρά τους,

Ὅθε διαβεῖ ἡ ἄχραντη θεά, ὅθε δια-
βεῖ τὸ χρυσὸ σύννεφο, σκορπίζει δῶρα
πλοῦσια, δῶρα ἁγία, πολὺτιμα δῶρα.
Σκορπάει τὴν Ἀγάπην, τὸν Πλοῦτο,
τὴ Χαρὰ, τὴν Εὐτυχία, τὸν Πολιτισμό.

Λυσόχαρτο

ΠΩΣ ΜΟΙΑΖΟΥΝ

Πὼς μοιάζουν καμμιὰ φορὰ ὥρες
πού τώρα ζοῦμε, μὲ κάτι πού ἄλλοτε
ζήσαμε, — σκεφτόμουν χθὲς τ' ἀπόγευμα
μπροστὰ στὸ παράθυρο πού ἦμουν κα-
θισμένη.

Ἦσαν δειλινὸ γιομάτο γλῦκα, ἡλιό-
λουστο, χαρούμενο. μὰ καὶ τὸν ἔσερ-
νε καί λίγῃ μελαγχολία, — σὰν κάτι χα-
μόγελο, πού πίσω τους κρύβουν δυό-
τρία δάκρυα.

Ἐμοιάζει τόσο μὲ κάτι δειλινά, πού
πολὺ μικρὴ ἀκόμη, καθόμουν μπρὸς
στὸ ἴδιο παράθυρο, δαγκώνοντας μιὰ
φέτα μὲ βούτυρο, καί κοιτάζοντας τὰ
παιδιά πού ἐπαίζουν φουτ-μπῶλ στὸ
δρόμο. Ὅλα τοὺς ἦταν παιδιά τοῦ σχο-
λεῖου, καί θυμᾶμαι πὼς κάθε ἀπόγευ-
μα, ὕστερ' ἀπ' τὸ σχολεῖο, ἔτρεχαν πε-
τώντας τὰ βιβλία τους κι' ἀρχινοῦσαν
τὸ παιχνίδι.

Καθόμουν ἔτσι πολλὲς ὥρες στὸ πα-
ράθυρο, ἀμίλητη μὲς ἀπ' τὸ τζάμι,
Μιὰ εἰκόνα ἔξω πού εἰσέλασε ἀπ' τὸ
μυαλό μου. Σὲ κάποια γωνία ἔξω στὸ
ὑπαιθρο βλέπω κάποιο παιδάκι κρυφ-
τελὴς νὰ τουρτουρίζει. Φοῖνε!... Τί ὁ-
μορφο, ἀλήθεια, τί μαλακὸ τὸ κρεβάτι-
κι μου. Τεντώνουμαι ἡδονικά. Κι' ἐ-
γὼ πού πού δυσφοροῦσα πρὶν καί γυρίζα
ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ...

— Τί ἀχάριστη πού εἶσαι, θυμῶνα
νὰ μὲ ἀναγγεῖλῃ τὸν ἐρχομὸ τῆς νύ-
χτας, κι' ὅλα τριγύρω μου γίνονται
σταχτιά, φώναζα τὴ θεά μου — κι' αὐ-

τὴ τῶρε κι' ἐρχόταν πάντα — κι' ἀρ-
χινοῦσε τὸ παραμῦθι.

Ὁρες ὀλόκληρες περνοῦσαν ἔτσι στὸ
μισοσκόταδο — κι' ἦταν τόσο γλυκὲς οἱ
ὥρες ἐκεῖνες! Μὲ προσοχὴ μεγάλῃ ἄ-
κουγα ἐγὼ τὰ κατορθώματα τοῦ βασι-
λόπουλου πού κόντευε νὰ τὸ σκοτώ-
σουν οἱ δράκοι, καί μοῦ φαινόταν πὼς
κι' οἱ σκιὲς τῶν δέντρων ἐπαίρναν μιὰ
μορφὴ, γίνονταν ἀπ' ἕνας δράκος, καί
κυνήγουν τὸ βασιλόπουλο.

Ἐμοιάζαν περισσότερὸ μ' ὄνειρο ἐ-
κείνες οἱ στιγμὲς παρά μ' ἀλήθεια.

Κι' ὕστερα ἐρχόταν ὁ πατέρας, ἔ-
φηνισμένος, πού δὲν τὸν παίρναμε εἰ-
δηση, ἐνῶ περπατοῦσε τόσο βαριά, κι'
ἡ φωνὴ του ἀντηχοῦσε γελαστή:

— Ἀκόμη δὲν ἀνάψατε φῶς;
Κι' ἀκούγα τὸ τρέξιμο τοῦ ἡλεκτρι-
κοῦ διακόπτη, πού ἔκανε τὴν κάμαρα
νὰ πλημμυρίξῃ ἀπὸ φῶς. Τ' ὄνειρο ἔ-
σβυνε ἀπότομα, ἀλλὰ τὸ παραμῦθι τρι-
γύριζε ἀκόμη στὸ νοῦ μου, ὅπου σὲ
λίγο πιά ξυπνοῦσα ὀλότελα ἀρχίζοντας
τίς φλυαρίες μου.

Ἦθελα νὰ ἐξακολουθήσω ἀκόμη, ἔ-
τσι μὲ τίς σκέψεις μου, τὸ ταξίδι πού
μὲ ξανάφερνε στὰ παιδικὰ μου χρόνια,
ὅταν ἔξαφνα τινάχτηκα στὸ ἀκουσμα
μιάς γνωστῆς φωνῆς:

— Ἀκόμη ν' ἀνάψης φῶς;

Ἦταν ἡ ἴδια φωνὴ τοῦ πατέρα, πού
ὅπως καί τότε, μὲ ξύπνησε καί τώρα
ἀπ' τ' ὄνειρό μου. Ἄναψε ὁ ἴδιος τὸ
φῶς καί... ὅλα τελεώσαν. Καί κα-
θὼς ἐτρίβα τὰ ἀσυνήθιστα στὸ φῶς
μάτια μου, συλλογίζομουν, ὅτι εἶχα ἔ-
ναξήσει τίς ἴδιες ὥρες πού καί ἄλλοτε
ἔζησα...

Ἀνδριμένη Λεμονιά

Α·Υ·ΠΝΙΑ

«Τί φοβικὴ ἡ ἀπνία!» Ἐκεῖ πού κοι-
μάσαι ἡσυχᾶ-ἡσυχᾶ, ν' ἀνοίγῃς ἔξω
τὰ μάτια σου κι' ἀδύνατο ὕστερα πιά
νὰ τὰ κλείσῃς.

Γυρίζω ἀπ' ἐδῶ, γυρίζω ἀπ' ἐκεῖ, ἄλ-
λάζω χίλιες θέσεις στὸ λεπτὸ, ἀδύνατο!
'Αρχίζω τὸ «Πάτερ ἡμῶν», μετῶ ἕνα,
δυό, τρία, πού νὰ μὲ πάρῃ ὁμοῦ ὁ ὕ-
πνος. Οὐφ, θὰ σκάσω! καί σὰ σκέ-
φτομαι κίελας, ὅτι δίχως ἄλλο πρω-
τῶτ' θὰ νυστάξω ὅταν θὰ πρέπει νὰ
πάω στὸ μάθημα, ἐνῶ τώρα χάνω ἀδι-
κα τὴν ὥρα μου...

— Βρε παιδί μου, βρε χρυσό μου,
κλείσε τὰ ματάκια σου λιγούλακι, κά-
νε νάνι...

Τοῦ κάκου... δὲν κατεβαίνει, φαίνε-
ται, μὲ γλυκόλογα ὁ ὕπνος. Νοιώθω μιὰ
ὑπερβολικὴ ζέση καί στενοχώρια στὸ
κρεβάτι. Πῶς μοῦ φαίνεται σκληρὸ τὸ
ῶν... Παίρνω τὴν ἡρωικὴ ἀπόφαση
νὰ μὴ κοιμηθῶ· καρφώνω τὰ μάτια
μου σ' ἕνα ἀόριστο σημεῖο μὲς στὸ
σκοτάδι καί συλλογιέμαι, τί; κι' ἐγὼ
δὲν ἔχω.

Μπορῶ, ἀκούγεται τὸ σφύριγμα ἔ-
φηνικὸ ἀγέρα. Τί κρῶ θὰ κάνῃ, ἀλή-
θεια, ἔξω. Ἀλμονο στοὺς ἐσπύχτες,
Μιὰ εἰκόνα ἔξω πού εἰσέλασε ἀπ' τὸ
μυαλό μου. Σὲ κάποια γωνία ἔξω στὸ
ὑπαιθρο βλέπω κάποιο παιδάκι κρυφ-
τελὴς νὰ τουρτουρίζει. Φοῖνε!... Τί ὁ-
μορφο, ἀλήθεια, τί μαλακὸ τὸ κρεβάτι-
κι μου. Τεντώνουμαι ἡδονικά. Κι' ἐ-
γὼ πού πού δυσφοροῦσα πρὶν καί γυρίζα
ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ...

— Τί ἀχάριστη πού εἶσαι, θυμῶνα
νὰ μὲ ἀναγγεῖλῃ τὸν ἐρχομὸ τῆς νύ-
χτας, κι' ὅλα τριγύρω μου γίνονται
σταχτιά, φώναζα τὴ θεά μου — κι' αὐ-

στιγμή απολαμβάνει κάτι που δεν έχω χιμήσει αρκετά ποτέ σου. Ξέρεις τι είναι ένα ζεστό κρεβάτι; Ρώτα τον κάθε δύστυχο αλήτη που τριγυρνάει δλη μέρα κουρέλια τυλιγμένος, κι' έχει τη νύχτα για μόνο του κρεβάτι ένα κομμάτι γης.

Κλείνω τα βλέφαρά μου κι' αναλογίζομαι γιατί τάχα έμεις οι άνθρωποι να βρίσκουμε τόσο φυσικό το να έχουμε, ενώ μουρμουρίζουμε αιώνια για ό,τι μας λείπει, κι' όμως τίποτε δε μας ανήκει κατά βάθος, κι' έτσι η πιο φυσική μας κατάσταση θάταν να μη έχουμε. Και μ' αυτές τις σκέψεις, με παίρνει ο ύπνος.

Μικρομέγαλη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η Μαρίκα νευριασμένη στην μικρή της αδελφούλα:

— Τί σιγά που πάει κι' αυτό το τράμ!

— Το πρωί, καίμενη, πήγαινε γρηγορότερα μ'ά τώρα από τους πολλούς δρόμους κουράστηκε πιά!

Αρλίτα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 253ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος την 6 Δεκεμβρίου 1930 προς εξέταση των λύσεων των εις τα φύλλα της Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1930, Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 1931 δημοσιευθεισών 168 Πνευματικών Ακρίσεων.

(Οι ακόλουθοι έκαστον ένομα τρεις αριθμοί σημαίνουν: ο πρώτος τάς εύρεθείσας όρθας λύσεις, ο δεύτερος τά Εύσημα λύσεων και ο τρίτος τά Εύσημα Έπιμονής, συμφώνως με τον Όδηγόν του Συνδρομητού, Κεφ. Δ', § 25.

Οι Ισότιμοι όλων των τάξεων έχουν το δικαίωμα, οί μόν του Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμή δρ. 40 διά τά έξοδα του κλισέ, και να αγοράσουν εντός τριμήνου το πολύ από σήμερα, (διότι κατόπιν παραγράφεται το δικαίωμα τουτο,) ένα οίονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» των έτών 1894 — 1931 (Β' Περίοδος) με έκπτωση δέκα πέντε (15) δραχμών. Οί του Β' Βραβείου ν' αγοράσουν όμοιον Τόμον με έκπτωση δέκα (10) δρ. και οί του Γ' με έκπτωση πέντε (5) δρ. (Ίδε και Όδηγόν Συνδρομητού, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (άπό 16 έτών και άνω καθώς και όσοι δέν έσημείωσαν εις τό τετράδιόν των ηλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κυρά της Θάλασας, 156, 16, 7.

Ισότιμοι: Κυρά Φροσύνη, 165, 17, 7. Ωκεανίς, 162, 17, 7. Περιπλοκάς, 151, 16, 7. Χρυσάλλις, 165, 17, 7. Σιφονέτ, 163, 17, 7. Αρχοντοπούλα, 156, 16, 7. Ηλιόλουστη, 171, 18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αίγλη, 146, 15, 6. Τριανταφυλλένιο Δάκρυ, 150, 15, 7.

Ισότιμοι: Ανεμώνη του Βουνού, 136, 14, 7. Πληγωμένος Χρυσάετός, 138, 14, 7. Δικηγορίνα, 150, 15, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Βινίκιος Γεράνης, 130, 13, 7. Μαγαμένο Λουλούδι, 132, 14, 6. Αζώηρος, 134, 14, 6.

Ισότιμοι: Μικρομέγαλη, 121, 13, 5.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Συλφίς, 111, 12, 7. Γλυκεία Έλληνοπούλα, 113, 12, 7. Ανθιμένη Τριανταφυλλία, 101, 11, 5. Φρανσίνα, 99, 10, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Δυσεύρετη Χαρά, 10, 1, 3. Έντελβίς, 34, 4, 2. Αθηνάια, 75, 8, 4. Πατριώτης, 15, 2, 3. Βύρων, 11, 2, 1. Έλλη, 66, 7, 3. Άγγελος της Ειρήνης, 57, 6, 3. Βασίλειος των Δασών, 11, 2, 1.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 έτών)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πανελλήνιο Όνειρο, 158, 16, 7.

Ισότιμοι: Χλωμή Φεγγάρι, 146, 15, 7. Λορέττα Γιούλη, 148, 15, 7. Βιολέττα, 141, 15, 7. Πιάνο Δοξάρι, 157, 16, 7. Πίκ-Νίκ, 150, 15, 7. Θέμις, 156, 16, 7. Ερνάνης, 150, 15, 7. Ηλιογέννητη, 161, 17, 7. Ιώ, 152, 16, 7. Μύρον της Άνδρου, 135, 14, 7. Τριφυλλάκι, 148, 15, 7. Άγνή, 137, 14, 7. Άγνούλα, 156, 16, 7. Φωναίτοπούλα, 160, 16, 7. Μαγνήτης, 155, 16, 7. Ριγολέττος, 145, 15, Πευκόφυλλο, 153, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Φαράω, 133, 14, 7. Λόεγκριν, 130, 13, 7.

Ισότιμοι: Κόρη του Θρύλου, 129, 13, 7. Χαραυγή της Λέσβου, 121, 13, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Θερινή Αύγη, 106, 11, 7. Άτλαντίς, 105, 11, 6. Σόνια, 105, 11, 7.

Ισότιμοι: Ιάς, 115, 12, 7. Λυσόχαρτο, 115, 12, 6. Πειραιώτισσα, 103, 11, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Άχτιδούλα, 86, 9, 4. Θούριος του Ρήγα, 96, 10, 7. Άλκυών, 98, 10, 5. Βάγνερ, 77, 8, 4. Αύγερινός, 98, 10, 6. Λευκάτας, 70, 7, 6. Άγράμπελη, 97, 10, 5. Λουλούδι της Χαράς, 101, 11, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Κουασιμόδος, 53, 6, 4. Αφρικάννα, 65, 7, 3. Δίκ-Σάνδ, 37, 4, 3. Εύαγγελος Ι. Άραχωβίτης, 47, 5, 4. Κορφαίτης Ιούλα, 44, 5, 3. Ρίντερο, 47, 5, 2. Αίματοβαμμένη Δόξα, 58, 6, 3. Κοκκινόπετρα, 60, 6, 3. Γαβριάς, 54, 6, 3. Στρατόρχης Φός, 14, 2, 1. Λινούλα, 35, 4, 4. Χαραυγή, 60, 2, 6. Σκλάβος Βορειοηπειρώτης, 20, 2, 4. Μαστροχαλαστής, 12, 2, 2. Γκαίτε, 12, 2, 1. Μαγεμένο Δοξάρι, 26, 3, 2. Βασίλισσα των Ρόδων, 30, 3, 2. Εύελπς, 13, 2, 1. Χρυσανθάκος Αγγής, 57, 6, 4. Καπετάν Μιαούλης, 27, 3, 5. Διγενής Άκρίτας, 13, 2, 1. Μωραϊτάκι, 23, 3, 4. Κοκκινόσκουφίτσα, 27, 3, 5. Χρυσή Καρδιά, 5, 1, 1.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 έτών και κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Βεδουίνος, 106, 11, 7.

Ισότιμοι: Ευαίσθητη Καρδούλα, 146, 15, 7. Άγγελούδι, 157, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Άδωνις, 90, 9, 5.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μασκωτίτσα, 70, 7, 5. Άτρώητος Θαλασσομάχος, 72, 8, 5. Ιωάν. Παπαδάκης, 82, 9, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Μαργαριταρένιος Σταυρός, 49, 5, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Κύνκος του Ιονίου, 5, 1, 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 όδός Εϋριπίδου, την 8 Μαρτίου 1932

ΔΗΛΩΣΗ

Δέν παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο, γιά τά όποία πρέπει νά πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετέ τα και βάζετε τό γραμματόσημο σωστό. — Δέν άπαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά γιά πράγματα πού τά έχει ό Όδηγός του Συνδρομητού. Τιμάται δρ. 5, ταχυδρομικώς δρ. 6, και πρέπει νά τον προσηρθευθή όποιος θέλει νά λαβαίνει μέρος στην κίνηση.

ΜΙΑ σύσταση σ' όσους μου στέλνουν κομμάτια γιά τή Σελίδα Συνεργασίας: Δέν πρέπει νά υπερβαίνουν τά 2/3 της στήλης, δηλαδή τις 45 άράδες. Έπειδή ως τώρα — είτε γιά τή χειρόγραφα, πυκνογραμμένα, με γέλασαν. είτε έπειδή είχαν σταλεί πριν καθιερωθή ό όρος, — φάνηκαν φέτος και κάμποσα κομμάτια πού υπερβαίνουν τό μέτρο, πολλοί νομίζουν πως έχουν τό δικαίωμα νά τό υπερβαίνουν και μου στέλνουν κομμάτια. . . . όσο μεγάλα θέλουν. Λοιπόν αυτό δέν μπορεί νά εξακολουθήσει. Και νά ξέρον όλοι, ότι κομμάτια έκτενέστερα από 45 άράδες, όταν δέν μπορούν τουλάχιστο νά χωρισθούν σε δύο μέρη και νά μπουν σε δύο φυλλάδια, ή όταν δέν μπορούν νά κουτσουρευθούν — ή άπορρίπτονται, όσο ώρα τα κι' άν είναι. Σημειώστε και τοτό: Έπειδή υπάρχει τώρα φόβος νά στέλνουν γιά μεγάλα κομμάτια χωρισμένα σε δύο, δύο νά μπαίνουν σε δύο φυλλάδια, σε τέτοια περίπτωση αυτοί δέν θάχουν δικαίωμα νά ξαναστελνουν άλλο άμέσως, παρ' άφού περάση μήνας από τή δημοσίευση του δευτέρου. Ένώ όποιος στέλνει μικρά, σύντομα, μπορεί νάχη τήν εύχαριστήσά νά τά βλέπη νά εγερνώνται και νά δημοσιεύονται πολύ συχνότερα.

Άλήθεια, Ρομαντική Βοσκοπούλα, οί άποκριτικές διασκεδάσεις είναι ωραίες, αλλά γίνονται άκόμη ωραιότερες όταν άποδίδουν και σ' ένα έθιμο, φιλικό, θωπικό σκοπό, όπως αυτοί οί χοροί σας. Πώς πήγαν λοιπόν; Έλπιζω νά νικήθηκαν όλα τά προσκόμματα.

Εύχαριστώ γιά τήν έκφραση της αγάπης σου, Νηρέυ. Όσο γιά τις Άσκήσεις πού έχεις έτοιμάσει, θά είδες στο προηγούμενο φυλλάδιο τήν προκήρυξη του σχετικού Διαγωνισμού και τους όρους. Πρέπει ακόμα νά προηθευθής κι' έναν Όδηγό, άφού σκοπεύεις νά παίρνεις μέρος σ' όλη τήν κίνηση.

Νά μήν είσαι τόσο άνυπόμονος. Νικήφόρε Ούδανέ. Δέν ήταν άδικο, νά ξεδέψης και ν' αγοράσες τό φυλλάδιο, άφού γυρίζοντας θά τδέρσιες στο σπίτι σου όπως τό βρήκες; Στη σημερινή γλώσσα δέν γίνεται πιά αυτή ή διάκριση κι' όλα τά γράφουν μ' ει: έχω στείλει, είχε σταλεί, είχα έλθει, έχω έδει. Κι' αυτό γιά τή προσπάθειά με κατά τό δυνατό ν' άπλουστεύουμε τήν όρθογραφία. Όπωςδήποτε, κατά τόν κανόνα των άνεργητικών και των μέσων (με ει τό πρώτα, με η τό δεύτερα) τό «είχα έλθει» δέν είναι σωστό. Θάλει με ήτα.

Τό παραδέχομαι, Άγνή, ότι στη σχολική κοινότητα πρέπει νά βασιλεύη ή άλληλογράφια. Άλλά όταν δέν μαρτυρείς συστηματικά τις άτακτες, ή κοινότης δέν ζημιώνεται; Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει νά υποδείξετε στις άτακτες αυτόν τόν κίνδυνο και ή νά τις πείσετε νά μήν κάνουν

Τό πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή έγκαιρος άνανέωσις της συνδρομής του

πιά άταξίες, ή νά τους δηλώσετε ότι, προς μεγάλη σας λύπη, άλλά προς τό συμφέρον όλων σας, και αυτών των ιδιών, άν εξακολουθήσουν, θά τις μαρτυράτε.

Δεκαπέντε μέρες έκαμες νά μου γράψης, Χρυσάνθεμο, ή, όχι πολλές, αλλά ούτε και λίγες. Άν όχι καθ' έβδομάδα, αλλά κάθε δεκαπέντε, τά καλά μου παιδιά πρέπει νά μου γράφουν, έστω και λίγα λόγια, γιά νά ξέρω πως είναι καλά. Ώρατα μου περιγράφεις τήν έκλογική κίνηση στην πόλη σας. Οί λύσεις δεκτές.

Κρίτων, θά είδες τήν έγκριση του ψευδώνυμου σου. Χαίρω πολύ πού ξαναγυρίζεις στην κίνηση ύστερ' από δύο χρόνια. Τό ποιήμα σου θά τό διαβάσω με τή σειρά του και άμα τό ιδής ή δημοσιευμένο ή στις άπορρίψεις, τότε μόνο θά μου στείλεις άλλο. Όδηγό σου έστειλα.

Γιάννη Λέσβιε, ό όρος αυτός του Όδηγού τροποποιήθηκε από πέρο: Δέν υπάρχουν πιά τριμήνες γιά τή Σελίδα. Καθένας στέλνει όποτε θέλει ένα μόνο κομμάτι. Κι' άμα μάθης τήν τήχη του — είτε έγκριση, είτε άπορρίψη — στέλνει άλλο. Και ούτω καθέξής. Ώστε . . . από ένα πάντα.

Ιζόλδη, διάβασα τό γράμμα σου στον κ. Ξενοπούλου πού σ' εύχαριστεί πολύ. Ό λόγος του στην Άκαδημία έγινε στην καθαρύουσα, γιά τή είναι ή έπίσημη, ή καθιερωμένη ακαδημαϊκή γλώσσα. Κι' ό Παλαμάς σ' αυτήν μιλάει έκσι, κι' ό Νιρβάνας και όλοι. Άκουσες όμως πόσα είπε γιά τή δημοτική, και πως έτόνισε ότι αυτή είναι ή μόνη πιά λογοτεχνική γλώσσα.

Με μεγάλη μου λύπη άναγράφω σήμερα τό θάνατο του καλού μου φίλου Περικλή Π. Μακρή, πού είχε τό ψευδώνυμο «Άρχοντας του Κόσμου». Ό άμοιρος πατέρας του, ό γιατρός κ. Π. Μακρής, μου γράφει ένα συγκινητικώτατο γράμμα, στο όποιο μου λέει ότι ό φίλος μου «εξέφυγε σε δίπλα στη διάπλασι, πού του τήν πήγε και δέν πρόφτασε νά τή διαβάσει». Και μέσα στη ζάλη του τοιλέας: «Νά βρούμε κάποιον άλλο Περικλή νά του τή δώσουμε». Έννοήσεις βέβαια νά γράψω με τόνομ'ά του κανένα φτωχό παιδί, πού λαχταρά νά διαβάξη τή διάπλασι και δέν μπορεί νά τό καταφέρει». Κι' αυτή τήν παραγγελία μου κάνει τώρα ό πατέρας: ή συνδρομή του νά διαδιδασθή σ' ένα φτωχό παιδί, έτσι, εις μνήμην του μικρού μου φίλου, πού τόσο μάχαιπος ό καίμενος. . .

Έλαβα τά «παίγνια» σου, Έρνάνη, αλλά δύσκολα θά μπορέσω νά τά χρησιμοποιήσω έτσι πυκνογραμμένα πού είναι θά τδέρσιες στο σπίτι σου όπως τό βρήκες; Στη σημερινή γλώσσα δέν γίνεται πιά αυτή ή διάκριση κι' όλα τά γράφουν μ' ει: έχω στείλει, είχε σταλεί, είχα έλθει, έχω έδει. Κι' αυτό γιά τή προσπάθειά με κατά τό δυνατό ν' άπλουστεύουμε τήν όρθογραφία. Όπωςδήποτε, κατά τόν κανόνα των άνεργητικών και των μέσων (με ει τό πρώτα, με η τό δεύτερα) τό «είχα έλθει» δέν είναι σωστό. Θάλει με ήτα.

Τό παραδέχομαι, Άγνή, ότι στη σχολική κοινότητα πρέπει νά βασιλεύη ή άλληλογράφια. Άλλά όταν δέν μαρτυρείς συστηματικά τις άτακτες, ή κοινότης δέν ζημιώνεται; Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει νά υποδείξετε στις άτακτες αυτόν τόν κίνδυνο και ή νά τις πείσετε νά μήν κάνουν

άποτελείται από μένα, τόν ψυχογιό-γραμματικό μου Άνανία, τις δώδεκα άδελφές του και τή μαύρη μας γάτα Πίσσα. Οί λύσεις σου δεκτές. Ναί, και τά Παιδ. Πνεύματα πρέπει νά ναι γραμμένα χωριστά. Διάβασε καλά τόν Όδηγό νά τά ιδής όλα.

Πολύ ωραία, Γλυκεία Χαραυγή, αυτή ή περιγραφή της εθνικής σας γιορτής, τήν επέτειο της μεγάλης ήμέρας πού ή ιστορική πόλη σας έλευθερώθηκε. Έλαβα και τό κομμάτι σου, αλλά δέν τό διάβασα άκόμα. Φυσικά, άν είναι καλό και χρειάζεται λίγα διορθώματα, θά τά κάμω και θά τό δημοσιεύσω. Αυτό κάνω γιά όλα σχεδόν τά καλά κομμάτια. Λίγα, έλάχιστα είναι εκείνα πού δημοσιεύονται χωρίς κανένα διορθώμα.

Ροδόγλη, οί έκφράσεις της αγάπης σου με συγκίνησαν βαθειά. Διάβασα τ' ώρα σου γράμμα και στόν κ. Φαίωνα, πού πολλά καλά μου είπε γιά σένα. Πες στην αγαπητή μου φίλη ότι λυπήθηκα πολύ πού ήταν άρρωστη και με τήν καρδιά μου της εύχθηκα παρυστικά. Και λέγω «ήταν», γιά τή τώρα βέβαια θά έχη γίνει καλά.

Θά πω στά παιδιά, Κυρά της Θάλασας, νά διορθώσουν αυτό τό τυπογραφικό λάθος, πού τόσο σε λύπησε, στο ποιήμα σου «Έλα, βαρκούλα». Στόν 4ο στίχο της όης στροφής, αντί «γλυκόλα», θέλει «γλυκόλογα». Όσο γιά τήν στροφή πού λείπει, τήν έδωκα έγώ, γιά τή μου φάνηκε ότι άδυνάτις κάπως όλο τό ποιήμα. Δέν θάταν βέβαια λάθος κι' άν έμενε' αλλά χωρίς αυτήν τό ποιήμα είναι καλύτερο. Διαβίδαξ τις θερμές εύχαριστίες σου στον Ντίνο Αύγερίτη και τήν Ττιτίκα, με τήν όποια μόνο τό καλοκαίρι, άν θέλη, θά μπορέσης νάλληλογραφήσης, γιά τήν τώρα με τά μαθήματα δέν εύκαιρείς. Άδικα τά παράρπασα της «Ηλιογέννητης», γιά τή έχω τήν ιδέα πως πάντα της άπαντώ.

Χαίρω πολύ, Άνθρωπε, πού αποφάσισες νά μιμηθής τόν άδελφό σου και νά μιπής και σ' τήν κίνηση. Πολύ ωραίο τό πρώτο σου γράμμα. Στην έγκριση του ψευδώνυμου σου, έκτός από τάρχηά σου, θά είδες βέβαια κι' ένα κ., πού σημαίνει κορίτσι. Γιά τή θά σ' έπαιρναν γι' άγόρι με τό άρσενικό ψευδώνυμο πού διάλεξες, και όταν θά ζητούσες άλληλογραφία ή ανταλλάγη Μ. Μυστικών με Διαπλάσεως, δέν θά σοι άπαντούσαν όδες άλληλογραφούν μόνο με κορίτσια. Άς ξέρον λοιπόν ότι είσαι ή Άνθρωπος και όχι ό Άνθρωπος. Γιά τή αυτή ή λέξη έχει δύο γέννη, άφού κι' ή γυναικα είναι άνθρωπος. . .

Όλα τά παιδιά μου τά θυμώμαι, Μελαχροινή Συριανοπούλα, κι' όχι μονάχα έκείνα πού «διακρίνονται» στην κίνηση. Ώστόσο δέν άμφιβάλλω πως κι' εσύ δέν θάργησες νά διακρίθης, άφού μάγαπες τό σ, κι' έτσι δέν θά ζηλεύεις καμιά και κανένα. . . Διάβασα όσα γράφεις στόν κ. Φαίωνα πού σ' εύχαριστεί πάρα πολύ.

Αυτό τό «φαινόμενο», Κεφαλλονίτη, τό εξήγησα κι' άλλοτε: Τά παιδιά, μεγαλώνοντας, θυμούνται με συγκίνηση έκείνα πού διάβασαν σε πιο παιδική ηλικία και τά προτιμούν. Τά θεωρούν ωραιότερα από τά κατοπινά. Σήμερα π. χ. δημοσιεύω τό «Βασιλόπουλο και Ζητιανόπουλο», πού δταν τό κρίνη κανείς αντικειμενικά, είναι έν' από τά ωραιότερα, άν όχι και τωραιοτέρο μυθιστόρημα άπ' όσα δημοσιεύσα ως τώρα. Κι' όμως μπορείς ξαίρετα, ένα παιδί πού είναι σήμερα 18 χρονών, νά προτιμά έσ' άλλο, λιγώτερο ώρατο, μόνο και μόνο γιά τό διάβασε όταν ήταν 14 χρονών 15. Έτσι γιά όλα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορρίπτονται: «Οί άργοπορήσαντες μαθηταί» του Έβρου, Μετάφραση άπό τό άγγλικό γραμμένο σε γλώσσα σχολαστική όπως δείχνει και ό τίτλος. Ό Έβρος είναι άκόμη μικρός. Άς εξακολουθήση νά μελετά ή τήν άγγλική του, και άμα θά ήσυχαι νά μου στείλη καμιά μετάφραση, άς τήν κάνη σε άπλουστερή γλώσσα. — «Τό Φάντασμα» του Κόμητος της Πέτρας. Η γλώσσα πολύ ανώμαλη και έντελώς άκατάλληλη γιά τό είδος του διηγήματος. Ποτέ μιά γρά νά χωριάτιστα δέν λεί: «Πρό όλίγου καιρού» και «ενισσομε τις έλιές». Ένώ χρειαζόταν καθαυτό δημοτική, λαϊκή γλώσσα. Γράψιμο έξαιρετικά δυσανάγνωστο. Με πόνσαν τά μάτια μου. — «Ο μενεξές» της 3 χ. Της κρίνω μόνο τό ένα, γιά τήν μόνο ένα είχε δικαίωμα νά στείλη. Τό θέμα είναι κοινό αλλά τό ποιήμα έχει κάποια δροσιά και ή στιχογραφία του είναι αρκετά όμαλή. Δέν είναι όμως τόσο καλό ώστε νά δημοσιευθ. Με τόν καιρό ή 3 χ μπορεί νά κάνη καλύτερα ποιήματα. — Η προσευχή του Τάκη» του «Ηλιόγεμα. Θά έμπαινε όπως δήποτε λίγο διορθωμένο άν δέν χαλούσε όλότελα στο τέλος όπου μεταβάλλεται σε περιγραφή ποδοσφαιρικού «μάτς». Ώστερα είναι κάπως άπίθανο μιά όλόκληρη παρά από πέντε ζουρλόπαιδα νά κρυφτή κάτω από ένα κρεβάτι, χωρίς νά πάρη είδηση αυτός πού είναι έσπλωμένος στο κρεβάτι έστω κι' άν κοιμάται. — Η Μόρφω κι' ό Χάροντας» της «Ηρωϊκής Φέσσας». Ώπερταγικό. Μερικές περιγραφές είναι αρκετά ζωηρές αλλά «μόρα άνοιξιάτικη» με χιόνια δέν άπάρχει. Μπόρα όνομάςται μιά βροχή πού δυνατή πού έρχεται άπότομα και κρατάει λίγη ώρα μόνο. Άς είδοθ ή «Ηρωϊκή Φέσσα» σε κανένα άλλο είδος καταλληλότερο γιά τή Σελίδα, γιά τήν τό ταλέντο δέν της λείπει. — Η δύναμις της έλευθερώσεως» της Φεμινίστριας. Είναι διατυπωμένο έτσι πού γίνεται άκατάληπτο. Πά νά ένοηθή ή μεταβολή πού προκαλείται στην ψυχή ή εγωιστή πλουσίου, θά έπρεπε οί σκέψεις αυτές νά μπουν στο στόμα του. Έχει και πολλές άδύνατες φράσεις: «Έπί παρουσία των έωτικών δένδρων», «Μ' αυτόν τόν τρόπο έπαιρσαν δέκα χρόνια» κτλ. — «Τό Ναυάγιο» του 3. Ε. Χ. Έχει κάποια όμορφη, τικότητα και είναι καλά στιχογραφμένο. Είναι όμως γραμμένο πότε σε πρώτο και πότε σε τρίτο πρόσωπο, έτσι πού φαίνεται άσυνάρτητο κι' έχει πολλές άτακτες έκφράσεις π. χ.: «Φαντάσματα κλειδώνουν. . . . Τί κλειδώνουν τά φαντάσματα; Έπειτα, δέν μπορεί κανείς νά πη «του λαιμού» Οί κανόνες της γραμματικής δέν επιτρέπουν νά περιφρονούνται ούτε καν «ποιητική άδεια». — «Τό τριαντάφυλλο της Παλας Άθήνας. Η παράδοση δέν είναι γνήσια ελληνική. Η μετάφραση και έπρεπε νά είναι κάπως πιο δεινές, τό δ-φορ πιο ζωηρό. — Θύμης» του Μς. Κζ. που μου φαίνεται πως έχω ξαναδιαβάσει αυτό τό κομμάτι. Ελληνικά; σε ξένη γλώσσα; Δέν θυμάμαι. Θά παρακαλέσω πολύ τόν Μς νά μου γράψη άν είναι πρωτότυπο δικό του, γιά τή μερικές σκέψεις του μου φαίνονται πολύ σοδαρές γιά τήν ηλικία του φίλου μας. — «Τότό» του Άστέρη της Μοναξιάς. Έπιτηδεμένο, άκατανόητο, γεμάτο φτωχάτες λέξεις. Άνήκει στη λεγομένη «μοντέρνα» τεχνολογία πού βρίσκονται παρασέγγες μακριά από τήν απλή κι' άληθινή ποίηση, Μόνο τά δύο τρίστιχα — γιά τήν είναι και σονέτο — πού είναι γραμ-

